

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: За бесплатну рехабилитацију пензионера
у једној од 24 српске бање ове године издвојено
348.980.000 динара

КОНТАКТ ЦЕНТАР

Радним данима
8-15h

0700/017-017

по цени локалног позива

011/3060-680

за позиве са мобилног
телефона и из иностранства

**КОНКУРС ОТВОРЕН
ДО 15. АПРИЛА**

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Весна Анастасијевић

РЕДАКЦИЈА:
Париска бр. 9,
11000 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2030-745
факс: 2638-201

**ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
ЗА ВОЈВОДИНУ:**
Мирослав Мектеровић
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2030-745

Рукописи и фотографије
се не враћају.
Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

УЗ УСКРШЊЕ ПРАЗНИКЕ

Радост нам је свима потребна

Васкрс (Ускрс) је најрадо-
снији хришћански пра-
зник, којим се прославља
Исусов повратак у живот – вас-
крсење. Уз овај празник се ве-
зује радост обнављања живота,
праштање у души и лепота буђе-
ња природе.

Православни хришћани ове
године Ускрс прослављају 12.
априла, а римокатолици неде-
љу дана раније, 5. априла.

Ускрсу, према обичају, прет-
ходи седмонедељни пост, најду-
жи у години, као и низ празника
(Лазарева субота – Врбица, Цве-
ти). Време поста и одрицања,
обичај је који је настао на темељу веровања да се
уздржавањем од обиља мрсне хране и послас-
тица може задобити милост Божја.

Цела недеља пред Ускрс је Велика недеља. Зо-
ве се још и Страсна јер се односи на страдање
Христово које је кулминирало на Велики петак,
када је разапет на крст и крунисан трновим вен-

цем. Велики петак је дан велике туге. То је дан ти-
шине у свим хришћанским храмовима, дан када
нема службе и када звона не звоне. Тог дана се
плаштаница излаже на посебно украшен сто ис-
пред олтара – гроб Христов, где верници могу да
је целивају до Ускрса.

Посебно важно место у традиционалном оби-
чају прослављања Ускрса заузима црвено јаје,
симбол живота, а његова црвена боја означава
жељу за здрављем и напретком. Јаја се фарбају
на Велики четвртак или на Велики петак, зависно
од краја, а шарају се различито. Прво обојено јаје,
познато као чуваркућа, чува се у кући до следе-
ћег Ускрса да би штитило укућане, стоку и усеве.
Ускршња јаја се дарују рођацима и пријатељима
и свима онима који уђу у кућу, а нарочито деци
која у неким крајевима на Ускрс иду од куће до
куће и скупљају јаја.

Како је Ускрс породични празник, за столом ће
се тог дана наћи сви чланови породице, па и они
који за ту прилику морају да допутују издалека,
а шта ће се изнети на трпезу зависи од обичаја у
том крају, жеља укућана и могућности домаћина.
Ипак, први залог којим ће се верници омрсити
после поста јесте црвено ускршње јаје, наравно
уз обавезно куцање јајима свих укућана.

Некада је био обичај да се за Ускрс пече јагње
на ражњу, али данас се најчешће припрема јагње-
ћа чорба и пече мало већи комад јагњећег меса.
Негде се за ускршњи ручак спрема и прасетина,
али у сваком случају, никакво живинско печење
се не сме наћи на столу, да срећа не одлети.

Ускрс се слави три дана и тада се, уместо уоби-
чајених поздрава, поздравља са Христос васкрсе,
а отпоздравља са Ваистину васкрсе. Тај поздрав
и црвено јаје су, ипак, суштинска обележја овог
важног празника.

Нашим читаоцима желимо да Ускрс прославе
радосни, у слози, миру и љубави. **Р. М.**

Јаја – уметничка дела

Фарбана јаја пронађена су још у праисториј-
ским гробовима, а традиција бојења међу
иранским народима траје око 2.500 година.
Обојена јаја су инспирација многих умет-
ника. Неки су их израђивали чак од злата и
богато декорисали, а други су правили права
уметничка дела на површини јајета.
У свету су позната и веома цењена Фаберже-
ова јаја – уметничка дела у којима су ужива-
ли чланови владарских руских породица. Из-
радио их је Карл Фаберже, јувелир, за руске
царева у периоду од 1885. до 1917. године.

ПОСЕТА МИНИСТРА ВУЛИНА КОНТАКТ ЦЕНТРУ ФОНДА ПИО

За месец дана две хиљаде позива

Најчешћа питања односе се на старосну пензију и у којој фази је решавање конкретног предмета

Александар Вулин, министар за рад, запошљавање, борацка и социјална питања, посетио је 11. марта недавно формиран Контакт центар Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање. Приликом посете, којој је присуствовао менаџмент Фонда и бројни представници медија, директорка РФ ПИО, Драгана Калиновић, истакла је да Контакт центар представља бољи и бржи контакт са грађанима и боље и брже остваривање права грађана у Фонду. Она је захвалила министру што је препознао важност основне делатности Фонда и шта значи

Јелица Тимотијевић, Драгана Калиновић и Александар Вулин

ког месеца за пензије. И не само за пензије – када држава дотира Фонд ПИО, она не дотира само пензије, већ и туђу помоћ и негу, здравствене додатке. Сада је то пало на 40 процената, а било је 48. Као што видите, мере дају резултате, штедимо новац, а ни за једно једино право не умањујемо то нашим корисницима – рекао је Александар Вулин.

Министар Вулин је обишао Контакт центар, разговарао са свим оператерима и распитивао се о броју, учесталости и врсти позива. На један позив се и сам јавио и одговорио на питање госпође која је желела да зна који су услови за одлазак

У разговору са оператерима

И министар одговорио на један телефонски позив

близак контакт са грађанима, а својом посетом на најбољи начин указао подршку за будући рад.

– За непуних месец дана јавило се 2.000 грађана (док је за претходну годину укупно било 9.000 позива), што је апсолутни доказ да су грађани препознали бољитак контакта и сарадње Фонда преко Контакт центра. Најчешћа питања односе се на старосну пензију и у којој фази је решавање конкретног предмета – изјавила је Драгана Калиновић, најављујући да ће Фонд у најскорије време омогућити грађанима да електронским пу-

тем имају увид у кретање свог предмета.

Директорка Фонда такође је изнела податак да се сада 94 одсто свих захтева решава у законском року.

Министар Вулин је рекао да се Фонд ПИО труди да свој посао ради максимално транспарентно и да га ради првенствено у интересу корисника.

– Ми смо много времена и енергије уложили у то да све информације и уопште рад Фонда ПИО буду доступни осигураницима и корисницима. Ово што данас радимо јесте наш начин да се приближимо кориснику и да

корисник може да сазна све што му је потребно – рекао је Вулин.

Министар је казао да је 4,7 процената више новца уплаћено у Фонд ПИО него што је било у фебруару прошле године. Према његовим речима, поред повећања стопе доприноса које је изгласано прошле године, евидентан је и повећан број запослених, односно повећане су уплате људи који сада раде, али знатно боље ради и инспекција рада, која је значајан број људи из „сиве економије“ преbacила у легалне токове.

– Знатно је смањена и количина новца коју држава дотира сва-

жена у пензију по новим законским прописима.

Контакт центар, за разлику од претходног кол центра, пружа не само телефонске услуге, већ и могућност да се тражене информације добију путем СМС-а, мејла и веб-сајта. Радно време Контакт центра за разговор са оператерима је од осам до 15 часова, а после 15 часова, викендом и празницима корисницима је доступан говорни аутомат. Бројеви телефона су 0700/017-017 (по цени локалног позива) и 011/3060-680 (за позиве са мобилног телефона и из иностранства).

Весна Кадиф

На основу члана 7 Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање - пречишћен текст („Службени гласник РС”, 15/2012, 17/2013 и 12/2014),

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање расписује

О Г Л А С

за пријем захтева за упућивање корисника пензија на рехабилитацију за 2015. годину

1. Право на бесплатну рехабилитацију у здравствено-стационарним установама и бањско-климатским лечилиштима, у трајању од 10 дана, имају корисници старосних, инвалидских и породичних пензија, који имају пребивалиште на територији Републике Србије и чија је пензија за јануар, односно фебруар нижа од износа просечне пензије у Фонду, односно од 23.159,00 динара.
2. Право да се јаве на оглас имају пензионери из категорије запослених, самосталних делатности и пољопривредници, који, осим пензије која је нижа од горе наведеног износа, немају друга лична примања. Право да се јаве на оглас имају и пензионери који су то право остварили применом домаћих прописа и на основу међународних уговора (прерачунато по средњем курсу НБС на дан 15. 1. 2015. године 1 евро = 122,489 динара), под условом да збир тих пензија не прелази износ из тачке 1 овог огласа.
3. Право на коришћење бесплатне рехабилитације имају корисници пензија који то право нису користили у последњих пет година, а корисници пољопривредне пензије, поред наведених услова, морају да имају и најмање 10 година стажа по основу обављања пољопривредне делатности.
4. Уз пријаву, потребно је поднети:
  - пензијски чек за јануар или фебруар 2015. године,
  - доказ о висини пензије остварене по међународним уговорима (извод банке или потврда иностраног носиоца социјалног осигурања)
  - фотокопију личне карте,
  - постојећу медицинску документацију,
  - писану изјаву, на прописаном обрасцу пријаве, о другим личним примањима и о томе да у претходних пет година нису користили рехабилитацију о трошку Фонда.
5. Пријаве се подносе општинским организацијама пензионера, према месту пребивалишта, а корисници са територије АП Косово и Метохија испостави или филијале Фонда у месту пребивалишта.
6. Чланство у пензионерским организацијама није услов за коришћење овог права.
7. Пријаве на оглас могу да се поднесу до 15. априла 2015. године.
8. На утврђени списак корисника пензија који испуњавају услове за упућивање на рехабилитацију може се поднети приговор надлежној комисији у року од осам дана од дана објављивања списка на огласној табли.
9. Комисија из тачке 8 дужна је да у року од три дана размотри поднете приговоре и утврди коначан списак корисника пензија који су остварили право на рехабилитацију и објави га на огласној табли општинске организације корисника пензија, филијале Фонда, односно службе филијале и испоставе.

БЕСПЛАТНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА ПЕНЗИОНЕРА У СРПСКИМ БАЊАМА

Конкурс отворен до 15. априла

Очекује се да ће ове године о трошку државе на рехабилитацију у неку од 24 бање моћи да оде 11.227 пензионера

Пензионери који у последњих пет година нису користили бесплатну рехабилитацију у некој од бања Србије, моћи ће да конкуришу за место у РХ центрима, и то о трошку пензијског фонда, саопштено је на седници Управног одбора ПИО фонда. За ову намену се сваке године издваја 0,01 одсто средстава од доприноса уплаћених за пензијско и инвалидско осигурање, што за ову годину износи 348.980.000 динара. Према ценама у бањским лечилиштима, очекује се да ће 11.227 пензионера моћи да искористи ово право.

Иван Мимић, финансијски директор Фонда, истакао је да је од планираних 348.980.000 динара за овогодишње финансирање трошкова рехабилитације пензионера, 317.430.000 динара намењено корисницима из категорије осигураника запо-

Са седнице Управног одбора РФ ПИО

слених, 28.580.000 динара бившим самосталцима и 2.970.000 динара пензионисаним пољопривредницима.

Пољопривредни пензионери

право на рехабилитацију о трошку Фонда могу да искористе уколико имају најмање 10 година стажа по основу обављања пољопривредне делатности.

Право на бесплатну рехабилитацију имају, да подсетимо, они пензионери који протеклих пет година нису користили ово право, односно нису ишли у бању о трошку Фонда, а примања им не прелазе просечну пензију од 23.159 динара.

Пензионери који буду искористили ову повластицу биће упућени у једну од 24 бање у Србији према одлуци лекара а на основу приложене медицинске документације.

– И ове године ће филијале Фонда ПИО које не реализују сва средства моћи да их преусмере оним филијалама које имају пензионере са испуњеним условима за коришћење рехабилитације, али немају довољно новца да их и пошаљу у РХ центре – рекао је Иван Мимић на седници Управног одбора.

Пријаве се, као и до сада, подносе удружењима пензионера према месту становања, а чланство у удружењу није услов да би корисник пензије конкурисао за бесплатну рехабилитацију.

В. Анастасијевић

И превоз до бање плаћа Фонд

Као и прошле године, у оквиру сваке категорије пензионера – запослени, самосталне делатности и пољопривредници – биће прављене посебне листе за старосне, инвалидске и породичне пензионере. Трошкове превоза такође сноси РФ ПИО, а рефундира се цена повратне аутобуске карте од места боравка до бање или цена повратне возне карте другог разреда. Ранг листе ће бити објављене на огласним таблама општинских организација пензионера и филијала, служби или испостава Републичког фонда ПИО. Уколико неко од пензионера не буде задовољан рангирањем, моћи ће да уложи приговор у року од осам дана од дана објављивања ранг листе на огласној табли. Комисија је обавезна да у року од три дана прегледа све жалбе и сачини коначну ранг листу корисника пензија који ће ове године о трошку Фонда боравити у бањама и лечилиштима Србије.

Врњачка Бања

ДОНАЦИЈА ДОМУ БЕЖАНИЈСКА КОСА

Посета премијера Вучића и министра Вулина

Премијер Србије Александар Вучић и министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин посетили су надавно Дом Бежанијска коса у Земуну. Премијер и министар су обишли дом, разговарали са корисницима и уручили им телевизор, компјутере и медицинске апарате за пружање здравствене заштите хроничним болесницима.

Сузана Мишић, директорка Установе Геронтолошки центар Београд (УГЦБ), захвалила је премијеру Вучићу и министру Вулину на посети и на даровима које су обезбедили за кориснике Геронтолошког центра. Према њеним речима, 10.000 корисника користи услуге у заједници, кроз Службу помоћи у кући и Дневне центре и клубове, док

Премијер Вучић захвалио пензионерима на гостопримству

1.200 особа користи услугу смештаја у неком од домова УГЦБ. Ови бројеви, навела је, говоре на који начин УГЦБ ради, као и о неопходности овакве врсте услуга, и изразила наду да ће

држава пажљиво као и до сада водити рачуна о установи и корисницима.

Премијер Александар Вучић је захвалио на срдачном гостопримству и одао признање и за-

хвалност пензионерима на разумевању и стрпљењу које имају за мере које Влада спроводи за напредак Србије. Како је рекао, без њихове помоћи, снаге и подршке, ништа у земљи не би могло да се уради и поправи, и обећао пензионерима да ће у наредним годинама дочекати дан када ће бити поносни на Србију, на своја примања и свој живот.

Премијер је такође изнео предлог да се смањи број оних који раде административне послове, а уместо тога повећа број особља које се брине о корисницима, јер је оно увек у дефициту.

Након обраћања окупљеним корисницима и запосленима, премијер је уз присуство министра Вулина, са једним од корисника започео партију шаха.

В. Кадиф

РФ ПИО ОБАВЕШТАВА

Новина за послодавце

Приликом предаје М-4 образаца послодавци од ове године морају имати попуњен образац захтева

До краја априла је законски рок за подношење пријава М-4 за 2014. годину.

Ове године пријаве се предају уз попуњен образац захтева за предају пријава М-4 који се може одштампати са сајта Фонда ПИО или преузети на шалтерима матичне евиденције у најближој филијали Фонда.

Уз попуњен образац захтева за предају пријава, послодавци, као и до сада, треба да доставе пријава М-4 за своје запослене и све друго што је наведено у захтеву ако имају до 50 запослених радника. Послодавци који имају више од 50 радника могу поднети пријаве М-4 без пратеће документације, и у том случају се она касније проверава или се накнадно тражи од послодавца.

Уколико послодавац подноси пријаве М-4 за раније године, такође мора да достави и попуњен образац захтева за предају пријава М-4, на исти начин као и за 2014. годину.

По извршеној провери пријава М-4, овлашћени радник Фонда сачињава записник о извршеној контроли података о утврђеном стажу осигурања и зарадама, накнадама зарада, односно основицама осигурања и висини уплаћеног доприноса. Записник, који се сачињава у два примерка, потписују овлашћени радник Фонда и послодавац и тако потписан један примерак записника, са овереним пријавама М-4, даје се послодавцу а други остаје у Фонду.

Законски рок за предају пријава М-4 је до 30. априла текуће године за претходну календарску годину.

Пријаве се подnose у филијалама, односно службама и испоставама Фонда према седишту послодавца. Неподношење овог рока сматра се прекршајем

за који су предвиђене новчане казне од 10.000 до 800.000 динара за послодавца, а од 2.500 до 50.000 за одговорно лице.

Догађа се и да је послодавац уредно уплатио доприносе запосленима, али није предао доказ о томе, то јест М-4, тако да у матичној евиденцији о томе не постоје подаци. Добро је познато да само са овим комплетираним обрасцем Фонд има тачну евиденцију о стажу и плаћеним доприносима за радника. Будући да је неажурност послодавца основни разлог због којег касне решења о пензионисању, Фонд ће, по истеку законског рока, и ове године против њих подносити прекршајне пријаве.

Подсећамо и на то да послодавци могу електронски да провере податке на М-4 пријавама, преко сервиса на сајту Фонда, а када систем спроведе прелиминарну контролу, послодавац може да буде сигуран да су припремљени обрасци исправни и да их може предати Фонду.

В. А.

ВОДИЧ КРОЗ УПРАВНИ ПОСТУПАК

Без бригае у пензију

Уколико сте навршили године живота потребне за остваривање права на пензију (ове године то је за мушкарце 65, а за жене 60 година и шест месеци) и имате више од 15 година стажа осигурања, сигурни сте да испуњавате услове за пензију и нема разлога за бригу. Исто важи и у случају да сте се одлучили за превремену старосну пензију и имате довољно навршеног стажа осигурања (мушкарци 40 година, а жене 36 година и 4 месеца) и година живота.

Међутим, није увек све тако једноставно. Каријера сваког осигураника за запослене у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање представља нову правну ситуацију и нови изазов. На први поглед комплетни подаци често крију поједине недостатке који у тренутку када се цене услови за пензију могу да представљају и крупан проблем. Посебно су непријатне ситуације у случају када је осигуранику раскинут радни однос, или је прекинута обављање самосталне делатности, а у поступку се утврди да се поједини периоди не могу утврдити у пензијски стаж и да због тога услови за пензију нису испуњени.

Да бисмо указали на могуће „замке“, описаћемо најчешће ситуације у којима долази до погрешног сабирања стажа и погрешне процене у вези са његовим укупним трајањем. Грешке попут оних које ћемо објаснити могу да се десе и најискуснијим радницима који се баве кадровским пословима и због тога је рачунање стажа потребно обављати уз највећу пажњу, а сам осигураник треба да буде упознат са рачуницом и да својим сазнањима помогне у том поступку.

Једна од најчешћих грешака је рачунање стажа са увећаним трајањем, такозваног бенефицираног стажа. Сваки осигураник који је радио на радном месту на коме се стаж рачуна у трајању дужем од ефективног мора обавезно да провери да ли располаже уверењем о раду на пословима са бенефицираним стажом, да ли

је послодавац код кога је радио уплатио доприносе и за увећано трајање, као и да ли су при рачунању трајања „бенефиције“ узети у обзир и евентуални изостанци са посла, најчешће због боловања, али и из било ког другог разлога. При рачунању стажа са увећаним трајањем важна су и следећа правила: уколико је стаж навршен закључно са 1972. годином он се рачуна у увећаном трајању само ако је његово укупно трајање дуже од

пет година, док се стаж навршен почев од 1997. године, рачуна у увећаном трајању само ако је осигураник на одговарајућим радним местима провео укупно више од 10 година. Уколико је осигураник у појединим периодима рада одсуствовао са посла због болести, укупно трајање бенефиције у појединим годинама због тога може да буде скраћено. У периоду од 1988. до 1990. године, трајање боловања које прелази један месец одбија се од укупног трајања бенефицираног стажа, док се након 1991. године комплетно трајање боловања одбија од бенефицираног стажа. На пример, уколико је осигураник 1989. године био два месеца на боловању, а радио је на пословима са коефицијентом увећања 12-15, он ће у тој години уместо продуженог трајања стажа од три месеца, имати увећање само за 11 ефективних месеци, у трајању од два месеца и 22 дана. За исто трајање боловања у 1995. години, увећање би се рачунало за 10 ефективних месеци, у трајању од два месеца и 15 дана.

Сваки осигураник који је у неком периоду радио са радним временом краћим од пуног радног времена, обавезно мора да провери трајање свог стажа. Неретко подаци уписани у радну књижицу указују на то да се стаж рачуна у ефективном, календарском трајању, док су у матичној евиденцији Фонда регистровани правилни подаци на основу којих се стаж утврђује у краћем трајању. Посебан проблем представљају

ситуације у којима је осигураник у време обављања самосталне делатности био ангажован по основу радног односа са непуним радним временом. Пошто Закон о пензијском и инвалидском осигурању уређује приоритет осигурања, иако су доприноси плаћени и по основу радног односа и по основу самосталне делатности, рачуна се трајање стажа за приоритетно осигурање – радни однос и могуће је да се осигуранику утврди стаж краћи од календарског. Ове ситуације су најчешће код осигураника који обављају самосталну делатност, а запосле се у школи као наставници са непуним фондом часова. За њих је важно да знају да им се у периоду када су испуњавали услове за обе категорије осигурања, трајање стажа рачуна искључиво за приоритетно осигурање.

Законом су предвиђене и поједине категорије осигураника које право остварују под повољнијим условима, попут припадника војске и полиције. За све осигуранике који су радили на овим и слич-

Мирослав Мирић

ним пословима, а који су Законом предвиђени као „привилеговани“ у погледу услова за пензионисање, важно је нагласити да се ти услови примењују само у случају да право на пензију остварују као осигураници из посебних категорија. То заправо значи да осигураник који је, на пример, био униформисано овлашћено служено лице у полицији, не може да се пензиониса под посебним условима уколико је напустио полицију и затим био запослен на неким другим пословима, или обављао самосталну делатност, па чак ни када му служба у полицији представља последње осигурање, ако је у периоду између престанка службе и дана када би испунио услове за пензију био изван осигурања. Дакле, посебне категорије осигураника остварују право под посебним прописима само у случају да то право остварују као осигураници из прописаних категорија.

Важно је нагласити и да се посебан стаж (утврђен по основу учешћа у оружаним акцијама, по основу заробљеништва, лечења и рехабилитације, или по основу рођења трећег детета) рачуна само за одређивање месечног износа пензије, али не и као основ за признавање права на пензију.

Запослени у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање стоје на располагању свим осигураницима који имају недоумице у вези са испуњењем услова за пензију. Проверите на време своје податке који су регистровани у матичној евиденцији и ако сматрате да сте у каријери имали било какве ситуације које би могле да утичу на трајање стажа, затражите правну помоћ, тумачење регистрованих података и на тај начин проверите да ли је Ваша процена исправна.

Мирослав Мирић

Отворена врата директора Фонда

Поред постојећих начина комуникације Фонда са странкама, корисници и осигураници од овог месеца могу и лично да разговарају са највишим руководством Фонда. Сваког четвртка од 10 до 13 часова заинтересованим грађанима који имају неки проблем око остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања отворена су врата директорке РФ ПИО у Београду и директора ПФ у Новом Саду (код директора филијала, иначе, могу да долазе и ван овог термина).

На овај начин Фонд жели да допринесе бржем и квалитетнијем раду и ефикаснијем решавању питања и проблема корисника и осигураника. Сви грађани заинтересовани за овакав вид комуникације требало би да телефонском најавом долазак. Уколико не знају телефоне могу да позову Контакт центар (0700/017-017) и да закажу термин за разговор са директорком РФ ПИО или са директором Покрајинског фонда.

Већ на првим сусретима директора Фонда са странкама по принципу отворених врата показало се да је интересовање велико, нарочито корисника пензија, а најчешћа питања и проблеми због којих су грађани тражили помоћ односе се на немогућност да им се донесу коначна решења због неплаћених доприноса, за-

Драгана Калиновић, директорка РФ ПИО

тим на питање потврђивања стажа у државама региона, на бенефицирани стаж и др.

Да подсетимо, све информације везане за кретање предмета, остваривање права из ПИО, евентуалне проблеме и недоумице, корисници и осигураници могу да добију ако позову Контакт центар, затим код правника који бесплатно саветују у филијалама или у уобичајеном термину за пријем странака у свакој филијали Фонда (понедељком и четвртком од 8 до 12 часова). Уколико, ипак, на неки од ових начина не добију конкретан одговор или информацију, сада постоји и могућност заказивања пријема код директора РФ ПИО и Покрајинског фонда.

Саветовање са Македонијом 7. и 8. априла

Међународни дани разговора са Македонијом биће одржани у уторак, 7. априла, у Београду од 9 до 16.30 часова у просторијама Службе I Филијале за град Београд на Новом Београду, Булевар уметности 10, и у среду, 8. априла, у Нишу, такође од 9 до 16.30 часова, у просторијама РФ ПИО Филијале Ниш, Пријездина 1.

Сви заинтересовани обавезно треба да пријаве учешће и да закажу термин доласка на телефон 011/2030-745. Приликом доласка треба понети сву документацију у вези са осигурањем и лична документа.

Саветодавни разговори са Републиком Аустријом биће одржани 21. априла у Шапцу и 22. априла у Београду. Детаљније информације о томе заинтересовани ће моћи да сазнају путем медија.

Сектор за имовину

На седници Управног одбора РФ ПИО од 30. јануара 2015. усвојена је одлука о формирању новог Сектора за имовину. Циљ оснивања новог сектора је ефикасно управљања и рационално коришћења простора и имовине којима Фонд располаже да би биле створене могућности за остваривање прихода који ће утицати на финансијску стабилност Фонда.

Новоосновани сектор на свом челу има директора, а у свом саставу три одељења: одељење за заступање, одељење за правно-имовинске послове и одељење за инвестиције.

Служба I Филијале за град Београд на Новом Београду

Испостава у Обреновцу поново ради

Испостава Филијале за град Београд у Обреновцу поново је почела да ради на адреси Булевар Војводе Мишића 192, на другом спрату. Око 14.300 пензионера и 16.500 осигураника из Обреновца поново могу у свом граду да обављају послове из пензијског и инвалидског осигурања.

Уз посредовање Министарства рада, општина Обреновац је привремено уступила пословни простор Фонду ПИО – Филијали за град Београд, да би рад испостава у Обреновцу био организован до отварања нове зграде, чији је камен темељац недавно постављен у центру Обреновца.

Подсетимо, Испостава Филијале за град Београд у Обреновцу страдала је у мајским поплавама 2014. године, па су корисници и осигураници из овог града своје послове из ПИО завршавали на посебном шалтеру отвореном у Немањиној 30, што је било привремено решење.

Закон о рехабилитацији

На основу члана 23 Закона о рехабилитацији којим се уређују рехабилитација и правне последице рехабилитације лица која су из политичких, верских, националних или идеолошких разлога лишена живота, слободе или других права до дана ступања на снагу Закона, у РФ ПИО је донето решење о одређивању износа месечне новчане накнаде (посебан додатак) за рехабилитовано лице.

Овим решењем обрачунава се месечна новчана накнада (посебан додатак) рехабилитованој особи у висини од 22.265,00 динара за 2015. годину.

Решење је објављено у броју 19 „Службеног гласника“ РС, од 20. фебруара 2015. године. Захтев за признавање права на новачну накнаду по Закону о рехабилитацији предаје се на образац који се може одштампати са сајта РФ ПИО (www.pio.rs). У образцу захтева наведена су и документа која треба приложити уз захтев.

Помоћ младима

Поводом обележавања Дана општине у Прибоју, ове године није било много свечарења и непотребног трошења новца, већ су средства из буџета преусмерена на сектор за образовање и финансирање одласка најбољих ученика у светски познати Научни центар „ЦЕРН“, где ради и Прибојац др Владимир Рековић.

То је конкретна акција штедне буџетских средстава, али и потврда да прибојско општинско руководство значајну пажњу поклања млађим становницима. Прошле године су из општинског буџета стипендирани најталентованији ученици са по 12.000 динара. Дато је и 100 стипендија од по 6.000 за социјално угрожене студенте и 50 једнократних помоћи од 15.000 динара за студенте исте социјалне категорије.

Прослављени Младенци

У домовима широм Србије у којима живе брачни парови венчани у протеклих годину дана, 22. марта обележен је празник Младенци. Обичај је да се на Младенце не позивају гости, тако да тога дана родбина и пријатељи долазе на честитање и доносе пригодне поклоне. Домаћини их почасте „младенчи-

ћима“, колачима који се специјално припремају за тај дан, али и многобројним другим слатким и сланим специјалитетима.

Први центар за рехабилитацију особа са инвалидитетом

Представници „Делта фондације“ и града Крагујевца потписали су уговор о изградњи првог центра за спорт и рехабилитацију особа са инвалидитетом у Србији. Изградња ће почети ускоро, а вредност радова (500 квадратних метара у близини Спомен-парка „21. октобар“) износиће око пола милиона евра.

Реч је о задужбини коју ће „Делта фондација“ поклонити Крагујевцу на трајну употребу. Изградња овог објекта финансираће се једним делом преко социјалног буџета или кроз пројекте, али је циљ да буде самоодржива и енергетски ефикасна. Идеја је да овај центар буде на располагању особама са инвалидитетом из целе централне Србије, као и да с временом постане својеврсни параолимпијски центар.

Просечна зарада у фебруару – 42.749 динара

Фебруарска просечна нето зарада у Србији износила је 42.749 динара, и у односу на претходни месец номинално је виша за 8,8 а реално за 7,8 процената, саопштио је Републички завод за статистику.

Фебруарска просечна нето плата номинално је нижа за 3,0 и реално за 3,8 одсто у односу на исти месец 2014. године.

Просечна бруто зарада исплаћена у фебруару 2015. године износи 58.992 динара и такође је номинално виша за 8,8 одсто а реално за 7,8 процената него у претходном месецу. У поређењу са

фебруаром 2014. године, овогодишња фебруарска бруто зарада номинално је нижа за 3,0 одсто а реално за 3,8 процената.

Просечна нето плата исплаћена у периоду јануар–фебруар 2015. године, номинално је иста као и у упоредном периоду лане а реално је нижа за 0,4 одсто.

Према подацима РЗС-а, просечна бруто зарада исплаћена за прва два месеца текуће године у поређењу са истим периодом 2014. номинално је нижа за 0,1, а реално за 0,5 одсто.

Промоција књиге у дому пензионера

Веселинка Игић Филагић, дугогодишња активисткиња и руководилац Општинске организације инвалида рада Шид, члан ИО СИР Војводине, као и Скупштине СИР Србије, одржала је 21. марта у Дому пензионера у Шиду промоцију своје прве самосталне књиге поезије „Маштања и стварност трећег доба“. Промоцију ове књиге улепшали су својим наступима и говорима: хор Општинске организације инвалида рада Шид „Златни глас“, Љиљана Вучковић, Снежана Михајловић, Ана Станојевић, Дарко Колар, протојереј ставрофор Ђорђе Воларевић и Дејан Игић са својом сталном музичком пратњом. О књизи је говорио рецензент, песник Веселин Вељко Вучко

Веселинка Игић Филагић (у средини)

вић, који је између осталог рекао да Веселинка, описујући манастире Фрушке горе и опус славног српског сликара Саве Шумановића, носталгичност једног времена своди у целину живота.

Конференција ССС Војводине

Горан Милић, досадашњи председник Савеза самосталних синдиката Војводине, поново је изабран на ту функцију на Конференцији Савеза самосталних синдиката Војводине одржаној 19. марта у Новом Саду. Подносећи делегатима Извештај о

раду, он је оценио да, иако је Синдикат много радио, резултати нису увек били добри и истакао да је за успех неопходан јак Савез, базиран на комбинованом моделу организовања, као и оспособљени синдикални руководиоци и службе.

Спољнотрговински суфицит

Привреда Топлице у 2014. години успела је да оствари позитивну спољнотрговинску размену. На основу саопштења Регионалне привредне коморе Ниш – на инострано тржиште пласирани су готови производи у износу од 165,5 милиона долара. Насупрот томе, увезене су сировине и репроматеријал вредни 89 милиона долара (остварени суфицит – 77 милиона).

После много година топличка предузећа остварила су добре резултате у извозу и увозу. Највећим делом, готови производи у прехрамбеној и електроиндустрији пласирани су на тржишта земаља ЕУ – Немачке, Француске, Италије, Шпаније, као и Русије.

Активности у 2015. години

Завод за социјално осигурање надлежан је за примену међународних уговора о социјалном осигурању у области пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и осигурања за случај незапослености. Завод обавља стручне послове и послове државне управе који се односе на израду административних уговора за примену међународних уговора о социјалном осигурању, израду споразума о накнади трошкова здравствене заштите, израду двојезичних образаца за примену тих уговора и учествује у обрачуна трошкова здравствене заштите, подсећа на почетку разговора за наш лист Зоран Пановић, директор Завода за социјално осигурање.

– Најпре, што се тиче држава насталих на простору некадашње Југославије, крајем марта су у Љубљани одржани разговори између Србије и Словеније. Том приликом је размотрена досадашња примена Споразума и потписан договор о електронској размени података. Са Хрватским заводом за мировинско осигурање заказани су разговори за почетак јуна у Београду а биће речи о проблемима везаним за примену Споразума о социјалном осигурању – каже директор Пановић.

И поред тога што су у 2013. и 2014. години одржани разговори и са БиХ, планирано је да буду настављени и ове године имајући у виду потребу ефикаснијег поступка прерачуна пензије, а то се односи и на друге бивше републике СФРЈ.

– У области здравственог осигурања почетком априла ће у Београду бити одржан састанак са Фондом за здравствено осигурање Македоније, а до краја године планирани су и сусрети са надлежним носиоцима здравственог осигурања Хрватске и Босне и Херцеговине. Разговори са Заводом за здравствено осигурање Словеније ради разматрања питања и проблема везаних за примену Споразума о социјалном осигурању у обла-

сти здравственог осигурања заказани су за почетак октобра ове године у Љубљани. Посебно бих истакао да ће после скоро три године у Београду бити одржани веома важни разгово-

Договорени су и разговори са Главним савезом аустријских носилаца социјалног осигурања у вези са применом Споразума између Републике Србије и Републике Аустрије о социјалној

закључен Споразум о накнади трошкова здравствене заштите.

– У области здравственог осигурања биће одржани и разговори са представницима Луксембурга на којима ће, поред осталог, бити потписан Договор о употреби Европске картице здравственог осигурања на територији Републике Србије. Са колегама из немачког здравственог осигурања (DVK) разговараће се о примени Конвенције о социјалној сигурности у области здравственог осигурања, као и о примени потписаних договора у тој области. За 2015. годину планирани су и разговори са француским колегама ради утврђивања потребних двојезичних образаца неопходних за примену новог споразума о социјалној сигурности – појаснио је директор Пановић.

Поред овог Завод ће током 2015. године учествовати и у преговорима о закључивању Споразума о социјалном осигурању у области ПИО са Руском Федерацијом.

Од 2010. године, Завод је као један од видова спровођења Споразума о социјалном осигурању, договорио и увео у праксу одржавање Интернационалних дана разговора у области пензијског и инвалидског осигурања, са Аустријом, Немачком, Хрватском, Мађарском, Македонијом, а у току су и договори за започињање одржавање дана разговора и са Босном и Херцеговином.

– Од осталих активности, желим да поменем да ће Завод учествовати и у процесу придруживања Републике Србије Европској унији, као и у другим активностима на пољу социјалног осигурања у Републици Србији и активностима Међународног удружења социјалне сигурности. Такође, користим ову прилику да подсетим читаоце да је 1. децембра 2014. године ступио на снагу Споразум о социјалној сигурности између Републике Србије и Канаде – рекао је директор Завода за социјално осигурање, Зоран Пановић. **В. А.**

Зоран Пановић

Дани разговора

Током интернационалних дана разговора стручњаци РФ ПИО, заједно са саветодавцима из ове области из других држава, у непосредном контакту и разговору пружају заинтересованим лицима одговарајућу стручну помоћ и савете. До сада су одржана 63 саветодавна дана на којима је учествовало више од 100 српских стручњака који су радећи у пару са иностраним колегама примили и пружили савете за скоро 3.000 лица. Размењено је и размотрено више од 1.100 ургенција за брже и ефикасније решавање поступака. Након одржаних дана разговора, на крају године заказани су радни састанци – евалуације на којима се сумирају, анализирају и оцењују резултати постигнути у текућој години и планирају активности за наредну годину. Са Мађарском је радни састанак већ одржан у јануару ове године у Будимпешти. Саветодавни дани са Немачком одржани су у Штутгарту 17. и 18. марта 2015. године. Примљена су 73 лица, а питања су се углавном односила на стаж остварен у Србији, на услове за остваривање права на старосну, инвалидску пензију, подношење захтева, дакле на све детаље везане за стицање и остваривање права из ПИО.

ри са немачким представницима на којима ће се разматрати конкретна питања у циљу потпуније и ефикасније примене Споразума у области пензијског и инвалидског осигурања. Биће извршене измене, односно допуне појединих двојезичних образаца за примену Споразума као последица измена насталих у законодавству Републике Србије – објашњава Пановић.

сигурности који су планирани за крај јуна ове године у Бечу. Биће речи о досадашњој примена Споразума, као и о питањима и проблемима који се појављују у примени Споразума у областима пензијског и инвалидског и здравственог осигурања.

Разговори са мађарским носиоцем здравственог осигурања одржани су у фебруару ове године и том приликом је

Електронска размена података са другим земљама

Међу двадесет пројеката финансираних у оквиру Подршке реформи државне управе у Србији 2010–2013. јесте и пројекат РФ ПИО „Успостављање портала за електронску размену података са другим државама“. Пројекат реформи државне управе реализовали су Министарство државне управе и локалне самоуправе Србије и Шведски институт за јавну управу (FCG SIPU), а финансирала Шведска агенција за међународну развојну сарадњу (Sida).

Александра Банић, Зоран Сутара, Светлана Ћуковић, Бјорн Бенгстон и Амир Бешлагич

Циљ пројекта је пружање подршке даљем унапређењу владавине права, одговорности, транспарентности, ефективности и ефикасности државне управе у Републици Србији да би се боље одговорило на потребе

грађана и захтеве процеса интеграције у ЕУ.

Према речима Зорана Сутаре, саветника директора РФ ПИО, овај пројекат којим је Фонд конкурисао за донаторска средства – успостављање портала за електронску раз-

мену података са другим државама већ је био планиран, а то што су средства обезбеђена на овај начин, из донација, само је убрзало реализацију ове идеје.

– На овај начин поједностављено је остваривање комплексних права наших грађана која имају по међународним уговорима, а смањени су и трошкови јер се подаци размењују електронским путем. Пошто наша земља има конвенције са 28 држава ово је била јединствена шанса да се дође до решења које би

обезбедило електронску размену података и портал је урађен у сарадњи са шведским донаторима и пуне резултате рада портала очекујемо у наредном периоду – истакао је Зоран Сутара.

В. А.

У ФИЛИЈАЛИ РФ ПИО ЗРЕЊАНИН ПОДНЕТО ВИШЕ ОД 3.500 ЗАХТЕВА ЗА БЕСПЛАТНЕ СТБ УРЕЂАЈЕ

Највише пољопривредних пензионера

Влада Републике Србије донела је Уредбу према којој ће за најугроженије категорије пензионера обезбедити бесплатне СТБ уређаје због преласка са аналогног на дигитално

накнаду за туђу помоћ и негу, захтеве за добијање бесплатног СТБ уређаја поднесу на шалтерима надлежних организационих јединица Републичког фонда ПИО. Када Фонд ПИО достави Министарству за трговину, туризам и телекомуникације спискове грађана који су поднели захтеве, они ће препорученом поштом на кућну адресу добити ваучере у вредности од 3.000 динара са којима ће сами моћи да преузму СТБ уређаје (на основу Уредбе Владе Србије од 19. марта).

Већина пензионера већ је искористила ово право, те су у првом кварталу ове године за послени у писарницама организационих јединица РФ ПИО широм Србије имали пуне руке посла око пријема великог броја захтева за бесплатне СТБ уређаје наших економски најугроженијих грађана трећег доба. Тако је, рецимо, у Филијали РФ ПИО Зрењанин до 6. марта примљено и обрађено

више од 3.500 захтева, а Каменко Бераров, руководилац групе административних послова, Зорица Љубовић и Жељко Кирћански, административни радници у писарници, кажу да имају дневну ажурност у пријему ових захтева, и да у року од једног дана шаљу пензионерима и потврде о пријему њихових захтева.

– Углавном су то људи који имају минималне пензије, а могу рећи и да је то код категорије пољопривредних пензионера масовна појава, јер велика већина њих има услов за остваривање тог права – описује ситуацију у Филијали Зрењанин Каменко Бераров.

Расим Љајић, министар трговине, туризма и телекомуникација, недавно је изјавио да дигитализација неће каснити и да ће СТБ уређаје са ваучерима моћи да набаве сви они који је требало да их бесплатно добију од Министарства. Према његовим речима, са трговцима је уговорено и да наши социјално најугроженији грађани могу у оквиру суме назначене на ваучеру, уколико је то потребно, добити овај уређај и на кућну адресу, уз бесплатну доставу.

Мирослав Мектеровић

Зорица Љубовић, Каменко Бераров и Жељко Кирћански

емитовање ТВ програма. Предвиђено је да пензионери, самци, који имају пензију нижу од 13.288 динара, грађани који примају социјалну помоћ и корисници права на новчану

ЖЕНСКО ПРЕДУЗЕТНИШТВО У СРБИЈИ

Успешне жене у мушким пословима

На недавно одржаној седници Савета за женско предузетништво Привредне коморе Србије истакнуто је да је основни циљ да мале фирме буду веће и успешније за шта су потребни обука и савети, помоћ одређених институција и државе у борби против не „сиве”, већ „црне еконо-

једине жене су веома успешне у томе али се суочавају са истим проблемима: дуго чекања за добијања потребних дозвола, тешкоће код наплате извршених услуга или испоручених производа... У највећем броју случајева жене предузетнице воде породичне фирме у којима су запослени чланови њи-

Са седнице Савета за женско предузетништво Привредне коморе Србије

мије”. Седници су председавали мр Ружица Ђурђевић, председница овог савета, и др Александар Грачанац, руководилац Центра за мала и средња привредна друштва ПКС.

Према речима Александра Грачанца, у јавности је створена слика да је женско предузетништво изван предузетништва, што је погрешно, јер од 38 процената жена које се баве бизнисом, 25 одсто их је у приватном сектору као носиоци предузетништва. По-

хових породица и мањи број радника, мада има и оних које су на кормилу приватних фирми са 200-300 и више запослених.

У Стратегији са Акционим планом за подршку развоју малих и средњих предузећа, предузетништва и конкурентности (2015–2020), коју су заједнички урадили Привредна комора Србије, институције и надлежна министарства и која би до краја године требало да буде усвојена, посебна пажња по-

Штедњак, кравате и камиони

Помало анегдотски је zazвучала изјава једне од предузетница, власнице радионице за производњу колача из Чачка, која је рекла да је посао покренула захваљујући добијеном половном штедњаку, али да јој даљи рад зависи од добијања кредита јер су велике обавезе према држави које мора да плати. Истакла је да је предузетницама у провинцији много теже за рад него у великим градовима. За Марушку Топаловић, власницу Студија „Марушка”, такође из Чачка, која се већ 15 година бави производњом кравата и марама, неопходно је формирање борда стручних саветника из редова успешних послодаваца, како би својим саветима помогли да се премости јаз између стила и начина пословања „малих” и „великих” фирми и „успешних” и „неуспешних”, док је за Соњу Танасковић, власницу „Ралекс транс”, велики проблем благовремено добијање дозвола за превоз робе у иностранство.

свећена је женском предузетништву коме ће се дати подједнака важност као и свим другим програмима за које се залаже ПКС. Представљени су и едукативни програми пројеката за женско предузетништво, док је посебно интересовање изазвала презентација инвестиционог фонда СЕАФ, јер је то један од могућих извора финансирања. У фокусу презентације о раду Удружења пословних жена Србије била је информација о томе да је ово удружење успело да „релаксира” услове за добијање кредита за женско предузетништво тако што је издејствовало да, уместо обавезног власништва од 51 одсто, кредит може да добије и жена која је власник „само” 25 процената фирме.

М. Иванчајић

МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ ОБРАЗОВАЊА У НОВОМ САДУ

Путокази за школовање

Међународни сајам образовања „Путокази” одржан је у Новом Саду по 11. пут. Ова образовна манифестација, као и претходних година, окупила је државне и приватне универзитете, факултете, академије, научне установе, више, средње и основне школе, школе страних језика и рачунара, као и друге образовне институције.

Ученици и студенти имали су прилику да виде представљање образовних смерова и услова уписа, као и да ступе у директан контакт са представницима образовних установа.

Академија уметности Нови Сад представила је нови смер музичког продуцента,

док је Техничка школа у Новом Саду најавила отварање спортског одељења.

Посетиоци су такође могли да се упознају и са активностима студентских удружења, информативних центара, омладинских задруга, агенција за обуку и образовање запослених, као и са радом издавачких центара и завода.

Током два дана ове манифестације одржане су и трибине и стручна предавања о актуелностима у високом и средњем образовању.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Србије било је покровитељ сајма, а подржали су га Покрајински секретари-

јат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, и Градска Управа за образовање Новог Сада.

Драган Корач

Стабилан и одржив пензијски систем

На недавно одржаној седници Скупштине Савеза пензионера Војводине (СПВ) прихваћени су Извештај о раду и финансијски Извештај Савеза за 2014. годину, као и Извештај Надзорног одбора.

Седници је присуствовао и Ђуро Перић, председник Савеза пензионера Србије, који се у обраћању члановима Скупштине осврнуо на сарадњу два савеза и на планиране заједничке активности.

Говорећи о Програму рада СПВ за 2015. годину, Милан Ненадић, председник Савеза, нагласио је да је СПВ спреман заједно са Савезом пензионера Србије да разговара са надлежним Министарством и Владом Србије и да да предлоге за побољшање социјално-економског положаја пензионера.

– Најважније одредбе пензијског система које утврђују да висина пензије једино зависи од дужине рада и висине уплаћених доприноса не смеју се нарушавати – истакао је Ненадић.

Савез ће се у том смислу залагати за стварање стабилног и дугорочно одрживог пензијског система.

Такође, Савез ће пратити остваривање

здравствене заштите корисника пензија и учествовати у реализацији рехабилитације пензионера у РХ центрима и бањама Србије о трошку РФ ПИО.

Савез ће помагати хуманитарне активности и акције пружања помоћи социјално угроженим члановима, а реализоваће и друге циљеве који произлазе из Статута СПВ.

За новог члана ИО Савеза изабран је Бошко Тодоровић, док је за члана Комисије за изборе и именовања изабран Стеван Петровић.

ИО СПВ предложио је Ђуру Перића за председника Савеза пензионера Србије, а за потпредседника Милана Ненадића.

Драган Кораћ

ПОТПИСАН МЕМОРАНДУМ О САРАДЊИ

Подршка рањивим групама

Станко Крстин, председник Уније послодаваца Војводине (УПВ), и Ђурђица Ђазић, координаторка у Мрежи СОС Војводина, потписали су 17. марта Меморандум о сарадњи који би требало да подстакне друштвено и социјално одговорно понашање међу послодавцима.

Свечаном потписивању овог документа присуствовала је и Анита Беретић, помоћница покрајинског секретара за равноправност полова, као и представници компанија – спонзора које су током претходне две године подржавале рад шест женских организација у пружању услуге СОС телефона са искуством породичног и партнерског насиља. Од успостављања ове услуге 2012. године до данас рад СОС телефона подржале су и Кооператива холандских фондација за централну и источну Европу и Амбасада Краљевине Норвешке.

Овом приликом Станко Крстин је истакао да остваривањем сарадње са Мрежом СОС Војводина, Унија пружа институционалну подршку рањивим друштвеним групама. Циљеви, како послодаваца, тако и радни-

Станко Крстин и Ђурђица Ђазић

ка, нису само зарада, већ достојанство, сигурност и уверење да сви имају право на нормалан живот. Према његовим речима, послодавци се овом сарадњом посебно фокусирају на социјално одговоран аспект

пословања, а све у циљу заједничке добробити целокупног друштва. Такође, УПВ се потписивањем Меморандума опредељује да учествује у афирмисању филантропије међу привредницима, компанијама, организацијама и грађанима АП Војводине.

С друге стране, Ивана Николић, представница организације ...Из круга – Војводина, једне од шест организација чланица Мреже СОС Војводина, говорила је о важности економског оснаживања вишеструко маргинализованих група као што су жене са инвалидитетом, као и о проблемима са којима се оне сусрећу приликом запошљавања.

Јединствени телефон Мреже СОС Војводина делује преко специјалног броја 0800/101-010. Услуга је доступна сваког радног дана од 10 до 20 часова. Позив на овај број је бесплатан за кориснице, било да позову из мобилне или фиксне телефоније, из било ког места у Војводини. Обучене волонтерке пружају женама емотивну подршку и дају информације о могућности-ма за излазак из ситуације насиља.

Мирослав Мектеровић

ГОДИШЊА СКУПШТИНА ОПШТИНСКОГ УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА РУМА

Одлична оцена за спровођење јавног рада

На редовној годишњој Скупштини Општинске организације пензионера Рума одржаној 24. марта председник организације Петар Бабић поднео је делегатима Извештај о раду за прошлу годину и

овај посао је одлично спроведен, а чланови ОУП-а су волонтерски помагали и учествовали у акцији. И ове године конкурисали су за исти јавни рад у трајању од шест месеци, али ће брига о старим људима бити организова-

Скупштине да је ОУП успешно пословао у 2014. години, те да им је у каси остало око 190.000 динара а све обавезе су измирене. Истакао је и да су лане успели да уреде просторије месних одбора у Хртковцима, Никинцима, Кленку и Платичеву. Похвалио је и изузетну активност секција жена, куглаша и шахиста. Члановима је обезбеђена и набавка огрева, намирница и зимнице под повољним условима. Председник Бабић је нагласио да ће се све ове активности спроводити и у 2015. години, али је апеловао и да се боље реализује уплата чланарине.

Представници локалне самоуправе обећали су да ће се приликом овогодишњег ребаланса буџета СО Рума заложити за још средстава за рад ОУП-а и да ће код комуналне службе покушати да издејствују да Удружење плаћа грејање по цени стамбеног квадрата, или да им се отпише део дуга за грејање, јер је то истакнуто као највећи проблем у раду.

Милан Ненадић је похвалио добар рад ОУП-а и истакао да је то видљиво и кроз пораст броја чланова, те да ће Савез пензионера Војводине наставити да им помаже као и до сада. Нагласио је да је Савез препоручио свим удружењима пензионера на локалном нивоу да сарађују са локалним органима власти ради свог успешнијег рада.

М. Мектеровић

Петар Бабић, Јованка Кокир и Милан Ненадић

предложио План рада за 2015. годину, који су једногласно усвојени.

ОУП Рума је успоставила вишегодишњу сарадњу са органима локалне самоуправе и то већ даје резултате. Прошле године овој организацији је одобрен пројекат јавног рада за запошљавање геронтодомаћица и неговатељица ради бриге о старим и немоћним суграђанима. По оцени локалне власти,

на у селима, па активисти удружења имају задатак да у својим срединама препознају старије којима је оваква помоћ неопходна.

Скупу су присуствовали представници локалне самоуправе, Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, и Мирко Стојсављевић, председник Општинске организације инвалида рада Рума.

Петар Бабић је информисао учеснике

БЕОГРАД

Одржана Изборна скупштина ГОП

Градска организација пензионера Београда одржала је 27. марта Изборну скупштину, којој је председавао Василије Белобрковић. Он је скренуо пажњу на велики значај Добровољног фонда солидарности пензионера, који упркос тешкој финансијској ситуацији и недостатку средстава, поред тога што значи пензионерима, представља тренутно једини начин финансирања пензионерских удружења, којима је на располагању 20 одсто од уплата у овај фонд.

Након разматрања свих тачака дневног реда, на Изборној скупштини је за председника ГОП-а изабран Василије Белобрковић, док је на место потпредседника постављен Слободан Ребић. Скупштина ГОП-а такође је подржала предлог да се за председника Савеза пензионера Србије именује Ђуро Перић, о чему ће бити одлучено на скупштини овог савеза.

В. К.

У ОКВИРУ ПРОЛЕЋНОГ ФЕСТИВАЛА ЗДРАВЉА

Важно активно старење

Под слоганом „Учините данас нешто добро за своје здравље“, у београдском Дому омладине 19. и 20. марта одржан је једанаести Пролећни фестивал здравља. На фестивалу су, као и претходних година,

на више од 110 тема везаних за здравље и здрав живот, а у програмима на бини учествовало је више од 1.200 људи. Улаз на фестивал био је бесплатан, а посетиоци су на неколико штандова, такође бесплатно, могли да оба-

осталог, одржана трибина на тему „Зашто је важно активно старење и како га упражњавати“, коју је реализовала организација Снага пријатељства – Amity. Том приликом су истакнути главни изазови са којима

бољих прилика и услова за рад и старијих радника, борба против социјалне искључености и подстицање здравог старења и самосталног живота.

На трибини је подвучен значај сталне физичке активности у мери у којој то организам дозвољава, затим важност правилне исхране, спречавања гојазности, здравих стилова живота, одржавања личне хигијене и хигијене простора, а поред тога наглашено је и колико је важна стална психичка активност и стицања нових знања током целог живота.

Неприхватање предрасуда и стереотипа о старости и старењу као немоћи, болести и зависности, била је такође једна од важних препорука, а важна улога у активном старењу свакако припада и избегавању усамљености, активном дружењу, бављењу хобијем, укључивању у волонтерске активности.

Тема трибине биле су и нормалне промене у способностима до којих може доћи у старости. Истакнуто је, такође, да чак и у дубокој старости људи могу да развијају своје емоционалне способности, да задржавају могућност да се мењају и буду флексибилни, као и да им интелект остаје очуван. **В. К.**

учествовали домови здравља, приватне ординације, болнице и апотеке, фармацевтске куће, фитнес, велнес и бањски центри, етносела, као и сви они који се баве здравом исхраном, званичном и алтернативном медицином. Више од 70 излагача представило је своје производе и услуге, одржана су предавања

ве прегледе општег здравственог стања, да измере ниво шећера у крви, притисак, итд.

Фестивал је ове године био посвећен превенцији гојазности, важности бављења физичким активностима, као и балансу између унетих и потрошених калорија.

Било је садржаја за све генерације, а за старије је, поред

се сусрећу старије особе које су доживеле ранији нежељени престанак рада, социјално искључивање и лоше здравље, а све то, како је указано, има негативан утицај не само на појединце, већ и на њихове породице, а такође и на локалну заједницу и друштво у целини. Због тога је веома значајно стварање

САМОСТАЛНИ СИНДИКАТ НОВОГ САДА

Представљање бања

Савез самосталних синдиката града Новог Сада и општина организовао је 13. марта традиционалну, 14. презентацију понуда рехабилитационих центара, бања, хотела и туристичких агенција. Члановима Синдиката и гостима представило се 15 бања, РХ центара и агенција, и то: Бања Русанда Меленци, хотел „Панорама“ Златар, АД „Планинка“ Пролом бања, Специјална болница Ивањица, „Гејзер“ Сијаринска бања, Бања Кањижа, Бања Ковиљача, Бања Јунаковић, „Меркур“ Врњачка Бања, „Чигота“ Златибор, Војна установа „Тара“, „Гранд турс“ Нови Сад, хотел „Металург“ Игало, хотел „Јуниор“ Копаоник и ЈСО НИС Нафтагас.

Владимир Гвозденовић, председник ССС

града Новог Сада и општина, каже да је ову презентацију бања из целе Србије спровео њихов Фонд солидарности за превенцију инвалидитета, рекреацију и опоравак радника.

– Драго ми је да постоје послодавци који су схватили да улагање у раднике није трошак него инвестиција која ће се у будућем времену вратити. Суштина је да наши чланови под повољним условима и на рате оду у бање – изјавио је председник Гвозденовић, и додао да су послодавци који уплаћују средства у поменути фонд обезбедили и одређени број бесплатних аранжмана за чланове ССС града Новог Сада.

Међу многобројним гостима, овој манифестацији присуствовали су и Горан Милић,

Владимир Гвозденовић (за говорницом)

председник ССС Војводине, Зора Канкараш, саветница директора Покрајинског фонда ПИО, Томислав Стајић, секретар Већа СССВ, Стана Свиларов, председница СИР Војводине, и Славко Новаковић, потпредседник Уније послодавца Војводине.

М. Мектеровић

ЈЕДНОКРАТНА ПОМОЋ ОПШТИНЕ НЕГОТИН МАМАМА СА ВИШЕ ДЕЦЕ

Подстицање рађања

У општини Неготин све је мање деце и због тога је веома важно да охрабримо и стимулишемо рађање на које се Крајинке све ређе одлучују. За 24 мајке са више деце из буџета општине смо наменили 240.000 динара, казао је на свечаној додели једнократне помоћи Неготинкама које су прошле године родиле треће, четврто и пето дете председник општине, Јован Миловановић. Он је нагласио

смештаја деце из породица са троје и више малишана у предшколску установу. То би нам много значило – наводи Драгана Живковић Фрунзареловић, мајка троје деце из Неготина.

Мирјана Новаческовић је мајка петоро деце, двојице дечака и три ћерке. Шесто дете је на путу.

– Ја не радим, супруг је запослен у Прахову. Сналазимо се. Има много љубави у поро-

фовић, специјалиста дечије стоматологије, и др Надица Богдановић, педијатар. Локална самоуправа је ову иницијативу спремно прихватила и реализовала уз помоћ партнера, Центра за социјални рад.

Новогодишњи дар

Општина Неготин већ неколико година прворођене бебе у новој години и њихове мајке награђује са по стотину хиљада динара. Реч је о традиционалном новогодишњем гесту, којим локална самоуправа помаже породице са приновом.

– У нашем друштву највише се говори о економској кризи, те реформама у свим сферама живота. Понајмање се говори о кризи материнства и рађања. Све остале кризе се лакше превазиђу, али када дође до кризе natalитета, онда је то највећа опасност за опстанак нашег народа. Последњи је час да сви заједно, држава, црква, просвета, здравство почнемо да подстичемо рађање – поручиле су неготинске докторке изражавајући наду да ће и убудуће бити сличних акција помоћи мајкама са више деце.

Општина Неготин је већ деценијама суочена са драстичним падом natalитета па је тако прошле године, у породилишту опште болнице рођено само 190 беба, 10 мање у односу на 2013, или чак 30 мање у односу на почетак друге деценије 21. века.

Јованка Станојевић

да локална самоуправа предузима низ мера у циљу подршке породицама са потомством.

Гест за који кажу да је леп али и користан, поздравиле су све мајке којима је једнократна помоћ од 10.000 динара, како кажу, добродошла.

– Помоћ нам је драгоцене јер живимо у времену беспарице. Предложила сам у име свих мама да се размотри могућност бесплатног

дици, а ја сам посвећена деци. Обрадовала ме је помоћ општине и захвална сам у своје име и у име своје деце – са нескривеним усхићењем Мирјана говори о свом потомству и беби коју сви очекују с радошћу.

Иницијативу за доделу једнократне помоћи мајкама покренуле су две докторке које годинама раде са децом, др Душица Јоси-

ОКУПЉАЊЕ КЛУБОВА ПЕНЗИОНЕРА ЈУГОИСТОЧНЕ СРБИЈЕ У ЛЕСКОВЦУ

Дружење продужава живот

У Лесковцу је 16. марта одржана манифестација „Ево рука, пријатељу“. Ово је друго овакво дружење клубова пензионера, ове године из југоисточне Србије: два клуба из Ниша и по један клуб из Лесковца, Књажевца, Алексинца, Куршумлије, Прокупља и Житорађе. Пензионери су се окупили да се друже, да пруже руку једни другима, да наставе започету сарадњу и да успоставе нова познанства.

Председник Удружења пензионера Лесковца, Братислав Златковић, поздрављајући присутне нагласио је да пензионери продужавају свој живот оваквим активностима. Свако дружење доноси неко задовољство, упознавање

Представници Књажевца

нових људи и размену мишљења.

Говорило се о значају дружења пензионера преко клубова, о реализацији културно-забавног програма, наступиле су еки-

пе из Прокупља, Куршумлије и других градова, а представници Књажевца извели су колажни програм „Пукни, зоро“. Играчи су били обучени у народну но-

шњу тимочког краја, а три члана су била у дивним староградским ношњама.

Најинтересантније је било коло које су играли чланови КУД „Сунчана јесен“, Беба Милић је рецитовала песму „Грачаница“ Десанке Максимовић, а највеће овације и аплаузе добио је Миле Стевановић који је отпевао песму „Пукни, зоро“, која је настала пре 100 година, за време Првог светског рата. На крају су се и остали клубови представили са по неколико рецитација. По завршеном програму сви учесници ове манифестације наставили се дружење уз песму и игру и заједнички ручак.

Драгић Ђорђевић

Годишњица избијања Топличког устанка

Александар Вулин

Централном обележавању 98 година од избијања Топличког устанка у Прокупљу, између осталих, присуствовала је и државна делегација коју је предводио министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Александар Вулин. На споменик палим Топличанима, у центру места, положени су венци и цвеће и одата пошта борцима палим у ратовима 1912–1918. и у Топличком, народном устанку 1917. године. Том приликом окупљенима се обратио министар Вулин који је подсетио да је прошло 98 година од херојске борбе која је задивила целу Европу, и додао да је Гвоздени пук најславнија јединица војске у историји Балкана.

– Требало је да прође готово један век да усправно станемо у јуначкој Топлици – рекао је министар Вулин, примећујући да смо скоро цео век ћутали и правили се да не знамо ко су жртве, а ко целати.

– Први светски рат био је очајничка борба за опстанак. Зверства бугарских окупатора су била таква да се не могу заборавити и опростити. За мање од месец дана, колико је устанак трајао, убијено је 18.000 жена, деце, стараца – подсетио је министар Вулин и закључио да се Србија не стиди своје прошлости и да храбро гледа у време које долази.

Ж. Димкић

ОПШТИНА СВРЉИГ ИЗДВАЈА ШЕСТ ОДСТО ИЗ СРЕДСТАВА БУЏЕТА

Новчана помоћ добродошла

Општина Сврљиг, једна од најсиромашнијих у Србији, са шест одсто свог буџета финансијски помаже младе, тек венчане брачне парове, новорођене бебе, односно њихове родитеље, студенте и најстарију популацију. Према речима Јелене Трифуновић, председнице општине, и даље је на снази одлука да се брачним паровима који заснују заједницу и живе у Сврљигу даје једнократна новчана помоћ од сто хиљада динара, а младима који заснују брачну заједницу и живе у сврљишким селима, сто педесет хиљада динара.

– Ова средства много значе за њихов заједнички почетак, макар да себи обезбеде најосновније. Циљ је да и на овај начин задржимо младе у Сврљигу. У прошлој години била су 53 венчања, мање него 2013. године, када је своје судбоносно да рекло 75 брач-

них парова – каже Јелена Трифуновић.

У циљу повећања natalитета општина помаже на више начина. Свака новорођена беба добија по 30.000 динара као прву помоћ, а затим и по 7.000 месечно до навршене године живота. И незапослене породиље добијају месечну накнаду до навршене

прве године живота детета, и то: 5.000 динара ако живе у Сврљигу и 7.500 ако им је место становања у неком сврљишком селу.

Иначе, неколико година уназад роде чешће свраћају у Сврљиг. У 2012. години рођено је 68 деце, 2013. године 85 и прошле – 67 беба. Сврљиг по последњем попису има најмање мла-

дих људи а највише је оних старијих од 60 година.

– Финансијска подршка је значајна и за студенте завршних година академских, специјалистичких и постдипломских студија, који испуњавају услове конкурса. Од 2003. године студентску стипендију користило је око 500 младих људи. За празан студентски џеп свака помоћ је добродошла. Ове године општинску стипендију користи 20 академица, и то по 7.000 динара сваког месеца. Нису заборављени ни најстарији становници сврљишке општине. И даље важе субвенције за аутобуски превоз на територији општине. Њима то много значи у ситуацији када су пензије мале, а неки живе и без њих, да дођу до Сврљига код лекара, по лекове и намирнице – каже Јелена Трифуновић, председница општине Сврљиг.

С. Ђорђевић

И РЕКЛАМНИ БИЗНИС НАМЕЊЕН СТАРИЈИМА

Године као адут

Људи у каснијим деценијама живота доскора били маркетиншки запостављени, мада имају већи потрошачки потенцијал него иједна друга старосна категорија

„Једног дана решио мој деда да ми купи све што мени треба...” Можете да мењате телевизијске канале колико вам воља, али свуда ће вас сачекати цвркутава пемсница рогобатног текста и слика разиграог, озареног деде који води унуку од радње до радње и купује јој „све што њој треба”.

Све је лепо и лако кад постоје сениор кеш кредити за пензионере, поручује ова банкарска реклама, једна од многобројних сличне садржине и намене, окренута делу популације донедавно потпуно незанимљивом маркетиншким стратезима.

Кад говоримо о нама, питање је како би ствари изгледале да није овакве кризе и незапслености. Али невеселе околности – да су у многим породицама пензије једини редован приход и да се од њих издржавају и деца и унуци – извукле су пензионере у први план.

Тако смо сада сведоци појачаног маркетиншко-потрошачког притиска на скромне пензионерске буџете. Банке, трговински ланци, путничке агенције, мобилни сервисери, сви који нешто продају и нуде, утркују се у придобијању ових сигурно поузданих и платежно способних клијената, што се све одражава и на визуелна и текстуална решења у рекламама.

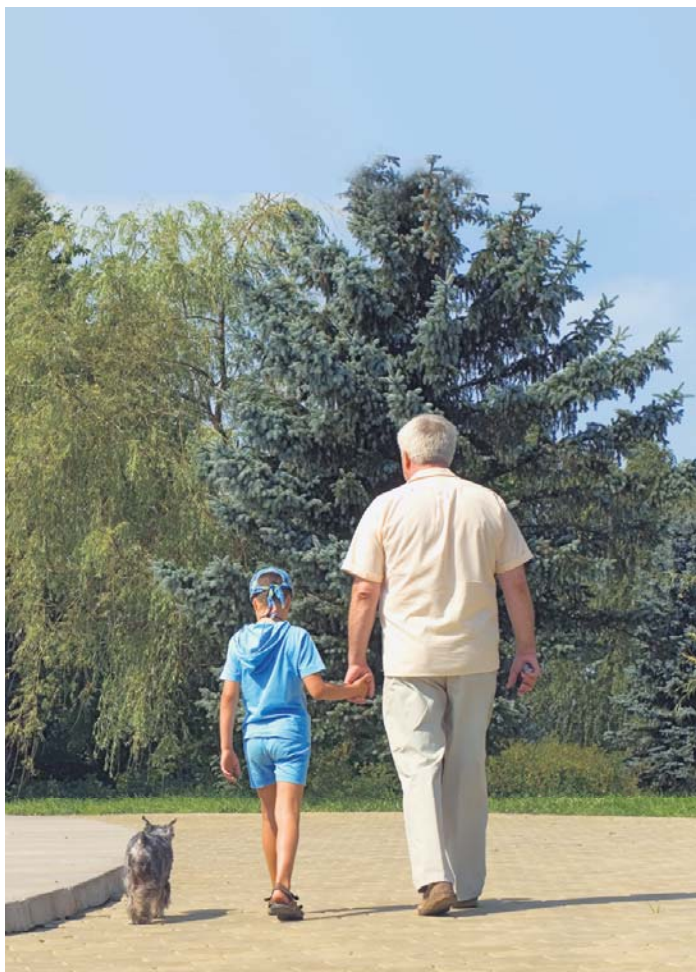
Промена је упадљива. Код нас свакако, а у развијеном свету још више и са ширим економским и социо-психолошким импликацијама.

Панои и огласни простори у новинама и на телевизији нису више искључиво резервисани за млада лица. Популациона категорија од 18 до 34 године (а у неким сегментима граница померена до 49), традиционално ударна циљна група рекламних кампања, све више уступа место старијима, па и много, много старијима.

Чаробна маркетиншка од-

редница данас је „60 плус”. Људи ове доби данас представљају петину становништва у богатим земљама, до 2050. чиниће једну трећину, а у Јапану чак две пентине. Није, међутим у питању само

Људи тог доба, такозвани сениори (иначе прилично релативизован појам) купци су најексклузивније робе, најлуксурзнијих туристичких путовања, најновијих модела аутомобила,

бројност. Реч је о финансијски најмоћнијој групацији.

Три четвртине свег богатства Сједињених Држава и Велике Британије налази се у њиховим рукама. Глобално, потрошачки потенцијал старијих од 60 година достићи ће до краја деценије 15 билиона (хиљада милијарди) долара, што је двоструки скок у поређењу са 2010. када је износио осам билиона (према подацима Euromonitor-a).

најскупље козметике, фармацевтских производа, спортске опреме. У Америци њихов просечан приход по глави је за 26 одсто виши од националног просека.

Свему томе упркос, маркетиншке компаније су до пре само неку годину игнорисале ове чињенице и 95 одсто буџета трошиле на привлачење купаца испод 50. Под притиском доказа да је новац негде другде,

постепено долази до померања тежишта са једне циљне групе на другу. Са млађе на старију.

Како је дошло до овог преобрајаја, питање је за многе струке. Или, како је могуће да је рекламном бизнису требало толико времена да ухвати корак са потрошачком реалношћу. Робовање култу младости је најчешћи и најлакши одговор. Заправо, и најтачнији.

То подразумева не само тежњу да се повлађује конзументима који су млади, већ и чињеницу да су и креатори и бренд менаџери у маркетингу такође млади и да се ту онда ствара готово природна веза између оних који одашиљу рекламне поруке и њихових прималаца.

Паралелно с тим, иду предрасуде о старијима као непривлачној потрошачкој категорији, инертној, без спремности и капацитета за промене. Отприлике, „они су лојалне муштерије, купују ствари које су увек куповали и око њих не вреди трошити време”.

Ови садашњи старији нису, међутим, као некадашњи. Бебибумери (припадници првих послератних генерација, мада се по неким класификацијама термин односи на сва годишта до 1964) почели су да пристижу у године за пензију, али са другим амбицијама и другачијом енергијом него њихови родитељи.

Са више година живота пред собом него што су то имала ранија поколења у том добу, бољег здравља и физичке кондиције, а и имовинског стања, они су још пуни жеља и планова и, што је још важније, могућности да то и остваре.

На старост гледају као на нешто још јако далеко од њих, тако се и понашају, одевају, живе, а такав њихов приступ трасирао је и нове маркетиншке правце.

Д. Драгић

Планета пензионера

Глобални проблеми сениора

У последњих 50 година, очекивани животни век је порастао за скоро две деценије, што је добра вест, али је резултат тога да данас на планети живи чак 888 милиона људи који су старији од 60 година.

Ово је налаз из извештаја међународне невладине органи-

зације „Ејџ интернешенел“, где се указује да чак 340 милиона сениора нема стабилан извор прихода, односно регуларну пензију. Ситуација је у овом погледу посебно драматична у земљама у развоју, где је без пензије чак 80 одсто оних којима је престао радни век.

В. БРИТАНИЈА: Успон богатих

Нису свугде пензионери у проблемима: према анализи коју је објавио угледни финансијски дневник „Фајненшел тајмс“, у Великој Британији старији од 65 година живе боље него већина становника ове земље, а поготово имају мање финансијских проблема од генерације која је данас на почетку својих двадесетих.

Према налазима овог дневника, они

у добу између 65 и 69 година данас су у прилици да више троше него 60 одсто млађих Британаца, што је био повод за позиве влади да престане да се, зарад гласова, удвара пензионерима. Британски конзервативци су, наиме, обећали да неће дирати у пензионерске повластице попут зимског додатка за грејање, бесплатне ТВ претплате и олакшица у градском превозу.

БУГАРСКА: Додатак за Васкрс

Влада у Софији одлучила је да у национални фонд социјалног осигурања (из којег се исплаћују и пензије) из буџета буде пребачено додатних 50 милиона лева (око 25 милиона евра), из чега ће се у априлу исплатити једнократна, васкршња помоћ пензионерима чија су примања мања од 286 лева, односно 143 евра (чиме се званично сврставају у сиромашне и социјално угрожене).

Сличан додаток исплаћен је и за Нову годину, односно за Божић, преноси информативна агенција „Фокс“.

ВАТИКАН: Постигнута равнотежа

Пензијска реформа је благовремено закуцала на врата папске државе, Ватикана. Захваљујући предузетим мерама – повећању старосне границе за пензионисање на 67 година за цивилне упосленике и на 72 за верске, као и повећању стопе пензијског доприноса на 26 одсто укупно опорезивог прихода – пензијски фонд Свете столице данас је уравнотежен, јавила је Католичка новинска агенција.

У њеном извештају се констатује „суштинска уравнотеженост између средстава која су на располагању и обавеза према садашњим и будућим пензионерима“.

ГРЧКА: Мање расипања

Грчке пензије су поново актуелна и неизбежна тема у преговорима новог премијера Алексиса Ципраса и његовог министра финансија Јаниса Вароуфакиса са европским финансијским институцијама у којима они настоје да се изборе за мање одрицања у процесу сервисирања енормних грчких дугова.

Било је чак и предлога – преговарачима из Атине свакако неприхватљивих – да се пензије не исплаћују два месеца, а као аргумент кредитори су посезали за чињеницом да је грчки систем „расипнички“, јер на пензије тамо одлази близу 18 одсто владиног буџета, што је највећи постотак у ЕУ. Помињана је и чињеница да Грци такође нису испунили обавезу из споразума о помоћи да чак 133 јавна пензијска фонда, колико их је било 2008, сведу на само 13.

Детаљније анализе су међутим по-

казале да грчки систем није толико дарезљив колико се мисли. Кад се, на пример, примени формула за израчунавање трошкова по глави пензионера старијих од 65 година, онда

је рекордер у овој категорији Немачка, док је Грчка тек на 11. месту.

Грчки пензијски проблеми су, затим, и резултат лоше демографске слике нације: сваки пети Грк је старији од 65, што је највиши проценат у еврозони.

М. Бекин

МАЧВАНСКИ СЛИКАР ОЖИВЕО ТЕХНИКУ СЛИКАЊА ВИНОМ

Слике са мирисом грожђа

Вино и уметност од памтивека „иду руку под руку“, а пиће богова одувек инспирише уметнике. Сликару Слободану Заблаћанском, агиозографу из Глушаца, вино је истовремено и боја. Старом, готово заборављеном техником сликања вином, из доба ренесансе у Италији познатој као винорел, у атељеу овог уметника настале су бројне слике. Осликани на папиру на грожђе миришу свеци, ливаде, виолине, птице...

Уметник се припрема за сликање тако што вино из боце пресица најпре у декантер, а потом „боју“ уместо на палету сипа у чашу.

– Слика с временом сазрева, као вино у бачвама или у боци. Пигменти боје се мењају, али не бледе. Зато је слика на изненађујуће лаика који питају колики је њен век – трајна. Штавише, када на завршеној слици вински тонови пређу у сепију, она је зрела и блиста пуним сјајем – прича уметник.

Материјал за рад набавља код пријатеља винара. Шардоне, мерлот, бургундац или совињон,

Слободан Заблаћански

црвено, црно, за не веровати и бело вино, мајсторском руком нането на папир даје тонове који буде радозналост и од којих застаје дах. Са композиције се шире топлина и спокојство прелепих нијанси винских тонова. Са посебним поносом показује слику светог Трифуна, заштитника виноградарца, коју је у време боравка на Хиландару сликао миксом хиландарских вина.

Колекцију од 45 винорела крајем јануара излагао је на четири

локације Паризу у оквиру манифестације „Дани Светосавља“. Тамо се, осим сликама рађеним вином, представио и сомелијерским вештинама упаривања вина и сирева. Наше исељенике, али и Французе одушевила је комбинација српског шардонеа и козјег сира у храстовој кори, са плесни-ма, чубром и тартуфима, који му је за далеки пут и представљање у Граду светлости спремио комшија Момчило Будимировић.

– Момчилов сир је засенио

познате француске сиреве. Са разлогом је на Сајму туризма и хране пре две године понео титулу „Робна марка из Србије“ – додаје Заблаћански.

Комбинација различитих укуса, вина, сира, воћа и поврћа је егзибитивизам који знатижељни и храбри радо прихватају. Сомелијер Слободан Заблаћански их води до неоткривених нијанси укуса и тонова, докле су сами спремни да се препусте. На балканском простору, прича, чувена је комбинација вина, сира и чоколаде.

– Једноставно је, мада и чудно када се изговори ова комбинација. Али, није нимало лако упарити ове укусе. Посебна је „тајна“ у чоколади која мора да садржи бар 70 посто какаа – упознаје нас искусни сомелијер.

Овај необични уметник, тек што је стигао из Париза, пакује слике, вино и сиреве за предстојећу изложбу у атријуму Бечке филхармоније. Потом ће слике од вина и најнеобичније комбинације српских вина и сирева показати у галеријама у Цириху и Амстердаму.

Д. Грујић

БАШАИД КОД КИКИНДЕ

Сеоски Дом пензионера

Месна организација пензионера у Башаиду, у кикиндској општини, окупуља деценијама између 110 и 135 чланова од око 400 корисника пензије, колико их станује у овом селу. За велико уважавање је то што више од 150 пензионера добровољно издваја на име месног самодоприноса за потребе Месне заједнице, с тим што им она враћа трећину носећи трошкове грејања њихових просторија у згради коју они с правом називају Дом пензионера.

Председник Бранислав Пандуров, који је на тој функцији већ четврти мандат, каже да је пре тридесетак година зграда на главној улици додељена пензионерској организацији на коришћење. Пензионери су добровољним радом добијене одаје преуредили по својој мери. Цело село је залегло, почев од пољопривредних и прехрамбених фирми и осталих чинилаца па чак до месног фудбалског клуба „Војводина“.

– Доцније, од 2000. године, уложено је у наш Дом пензионера више од 1,3 милиона динара. У ту суму урачунате су донације, наша сопствена средства и други прилози – каже први човек МО пензионера у Башаиду, Бранислав Пандуров.

Овај удобни амбијент је на располагању свим остарелим житељима Башаида, без обзира на то да ли су учлањени. Пензионерско стециште има једну салу од 80 и другу од око 40 квадрата. Ту су још и мали магацин, канцеларије и санитарни чвор. Просторије су отворене свакодневно од 7 до 12 сати. Паузира се сваког другог викенда због генералног одржавања објекта.

Поред завидне сарадње с матичном Месном заједницом, башаидски пензионери се узајамно посећују са вршњацима у Бочару и Банатском Великом Селу, с тим да су наизменично домаћини сусрета на којима се друже са по стотинак званица.

Општинска организација пензионера са седиштем у Кикинди опремила је Дом пензионера у Башаиду расхладним витринама, ормари-ма и столицама. Има и других дародаваца.

Чланови су привилеговани тиме што могу да се снабдеју намирницама и огревом на бескаматни кредит. Захваљујући клупском статусу, пиће је овде јефтиније него на другим местима у селу. Оно што је најважније, овај кутак пружа комфороно уточиште најстаријим житељима Башаида.

С. Завишић

Колачарски Срем у Руми

Слани, слатки и славски колачи, огроман салчић, сувенири, слике, музика и игра, обележили су етнофестивал у Руми, који се одвија под геслом „И кад прођу славе, остају колачи“. На 43 штанда излагале су углавном жене из Срема, а ту су биле и гошће из Таванкута, Темерина, Маглића, Бачког Јарка, Кулпина и Врњачке Бање.

– Желим да захвалим свим женама које су направиле ову лепоту, то има само у Срему. За све ово је требало много труда и знања – рекао је отварајући фестивал проф. др Милош Ђурувија.

Учеснице „Сремског колача“ поздравио је и Душко Љубишић, начелник Општинске управе у Руми. Овогодишњи фестивал, као и претходне, организовао је

ти, минијатуре и привесци, али слама је најпрепознатљивији сувенир у Суботици и околини – казала је Јозефа Скендеровић, водитељка ликовно-сламарске секције у ХКПД „Матија Губец“ из Таванкута.

Каћа Јуришић

њи и животу заједнице није доволно видљив и признат. Зато су оваква окупљања и сусрети драгоцени. Њихови производи, које излажу, често су резултат сарадње са институцијама или конкурса покрајинских инсти-

Удружења „Веселице“ из Деча, а за њима су Шашинчанке и Пећинчанке.

Најукусније слатке колаче умесиле су чланице Удружења жена „Сирмиа“ из Платичева, док су друго и треће место

Награђене учеснице

Штанд пензионера

Петар Димитријевић, директор „Панонијатурса“ и председник Удружења „Теочин“ из Јаска.

– Ове године смо колачима придодали сувенире и рукотворине, јер желимо да створимо и „сремски сувенир“. Циљ ове манифестације је очување обичаја и промоција женског стваралаштва, јер је жена стуб породице и друштва – рекао је Димитријевић.

Мириси колача мамиле су посетиоце који су се тискали око штандова да их пробају или купе.

– У Руму смо донеле штанглице са сиром, бунар-кифлице и део сувенира. Нагласак је на „ускршњој причи“. Ту су и магне-

Запажени сувенири из Таванкута

Мало даље, у добром расположењу, жене из румског Удружења пензионера, па затим, из Нерадина, Врдника, Вогња, Купинова, а била је запажена и пита жена из Бачког Јарка у огромном округлом плеху. Свој штанд имале су и жене из Међуопштинске организације Савеза слепих из Руме и Друштва за помоћ ментално недовољно развијеним особама.

На румском фестивалу била је и директорка покрајинског Завода за равноправност полова Весна Шијачки.

– Сеоске жене су биле и данас јесу маргинализована друштвена група. Њихов велики допринос пољопривредној производ-

туција. Овде смо могли да видимо производе од уметничких до примењивих, на високом нивоу израде – истакла је Весна Шијачки.

Свој штанд имао је и Музеј куглофа „Геа“ из Сремских Карловаца. Први пут је на „Сремском колачу“ своје рукотворине изложила и Светлана Трифуновић из Друштва жена Врњачке Бање „Златне нити“. Добринчанке су понудиле посетиоцима „мајкину ружу“, гужварице, листиће, слане кифле, цимет-ружу...

Фестивал је био ревијалног и такмичарског карактера, па су у свакој категорији додељене по три награде. Најбољи слани колач направиле су жене из

освојиле учеснице из Гргуреваца и Кузмина.

Према оцени жирија, најлепши славски колач направиле су жене из Шимановаца, другопласиране су Бешеновке, док су треће место заузеле Мартинчанке. Најбољу етнопоставку имала је Каћа Јуришић из Руме, која је за манифестацију умесила и велики салчић, и то од пет килограма брашна и два килограма сала.

Међу онима који су уручивали награде победницама били су и најпознатији колачар из Голубинаца Никола Гашпаровић и његов учитељ, познати румски посластичар, Миша Орловић.

У програму су учествовали Анђела и Јовица Николић, певачи и играчи АНИП „Бранко Радичевић“, певачка група Гимназије „Стеван Пузић“, Влада Канић је отпевао свој „Кућерак у Срему“, свирао је и тамбурашки оркестар „Адађо“, а коло су подврискујући заиграле и учеснице.

Оне су биле презадовољне, а организатори су истакли да су све жене које су приказале такву лепоту на штандовима – победнице. Наредни, 12. „Сремски колач“ заказан је за март 2016.

Г. Вукашиновић

СВРЉИГ

Осмомартовска изложба

Поводом 8. марта Актив жена Удружења пензионера општине Сврљиг приредио је изложбу домаће радиности – одевних предмета које су исплеле, извезле, исхеклале саме чланице. Изложбу је у неколико дана посетило више стотина Сврљижана, међу њима и малишани предшколске установе

„Полетарац“, који су се у оквиру свог наставног плана упознали са рукотворинама својих мама, бака, стрина... Актив је већ укључио младе снаге у радионицу јер су баке довеле своје унуче и њихови радови су добили почасно место, каже Севдија Ивковић, председница Актива жена овог сврљижког удружења, и додаје да се и на овај начин чува традиција сврљижког краја.

Поводом празника жена, у клубу удружења одржано је и такмичење у пикаду. Прво место освојила је Ружица Јовановић, друго Севдија Ивковић и треће Гроздана Нешић.

С. Ђ.

НИШ

Пензионери траже бесплатан превоз

Одлуком градских власти, скоро 57.000 пензионера у Нишу остало је без досадашњих повластица у јавном превозу. Имајући у виду економску кризу, велики број незапослених и чињеницу да се од пензија издржавају и читаве породице, ова одлука је наишла на велико незадовољство старијих грађана у највећем граду јужне Србије.

На захтев бројних чланова, Удружење пензионера Ниша покренуло је иницијативу да се врате старе повластице. Извршни одбор Удружења је Градском већу послао молбу у којој се од градоначелника тражи да промени ову одлуку а подршку овом допису пружило је више хиљада грађана који су потписали петицију за враћање одузетог права.

Подсетимо, Градско веће Ниша донело је одлуку да, због мера штедње, пензионери старији од 70 година право на бесплатан превоз у градским аутобусима имају само ако им пензије нису веће од 15.864 динара.

Н. Ш.

БЕЛЕ ВОДЕ

Сумирање резултата

Месно удружење бораца НОР-а Беле воде одржало је недавно редовну годишњу радну скупштину. Анализирани су резултати рада у прошлој години, која је била успешна, и донети планови за ову годину. Удружење броји 71 члана, од

којих 22 бораца НОР-а и два носиоца Споменике 1941. године. Остали чланови су потомци и поштоваоци тековина НОР-а.

Скупштини су присуствовали и бројни гости из осталих удружења са Чукарице. Оливера Ивановић, председник месног удружења, поделила је признања учесницима традиционалног шаховског турнира одржаног поводом Српске нове године. На крају, пожелимо свим борцима добро здравље и дуг живот и да се још дуго окупљају подсећајући се на тешке дане и на своју младост.

М. Р.

СТАРИ ЖЕЛЕЗНИК

Од једног удружења – два

Као да је постала мода да се удружења пензионера деле, а такав је случај и у Старом Железнику. Пре две године од једног удружења настала су два, и оба данас успешно раде на радост својих чланова. Користе исте просторије у различито време и

нико никоме не смета. Недавно је млађе удружење одржало редовну годишњу скупштину и анализирано своје успехе, а и неуспехе. Илија Јеренић, председник удружења, истакао је да имају задовољавајући број чланова, али и да се мора ићи на omasовљење. У прошлој години за своје чланове обезбедили су 354 кубика огревног дрвета и 137 тона угља уз плаћање на рате. Помагали су старим и болесним члановима, како материјално тако и морално. Ишли су на девет излета и уприличили седам дружења. Посебан гост на овом скупу био је председник ОО пензионера Чукарице, Слободан Ђокић, који је похвалио рад овог удружења и обећао помоћ.

М. Р.

Годишња конференција

На редовној годишњој конференцији МО старосних пензионера Сремчице анализирани су резултати рада у претходној години и одата пошта преминулим члановима.

Председник МО Сремчица, Милан Поповић, нагласио је да су чланови били веома активни, путовало се по целој Србији, а група пензионера је летовала у Грчкој. Дружење у овој организа-

цији која броји 560 чланова је, као и увек, било на нивоу. Иначе, најстарији члан МО Сремчица има 95 година и још је активан!

Поповић је истакао добру сарадњу са осталим пензионерским организацијама, као и са одељењем полиције и домом здравља у Сремчици. Поново је наглашен проблем безусловног простора у којем пензионери Сремчице обављају своју делатност и слаба сарадња са руководством ГО Чукарица.

Указано је и даље поверење досадашњем руководству, а посебно признање добио је Недељко Шогоровић који пуних двадесет година води ову организацију.

За ову годину планиран је већи број излета. Недавно је посећена бања Ждрело, а поводом Дана жена организовано је дружење уз музику. На лето планирају путовање на Мокру гору и обилазак Андрић града. **З. М.**

БЕОГРАД

И „поштарке“ прославиле Осми март

Удружење пензионера ПТТ саобраћаја „Београд“ традиционално организује прославу Дана жена за чланове удружења у неком од београдских хотела или ресторана, па је тако било и ове године. Запослени из хотела задужени су за добру услугу и мени, а организатори дружења за добру музику и освежавајуће напитке.

Дирљиви су ти сусрети са дугогодишњим колегама и пријатељима и они се нестрпљиво ишчекују.

Удружење иначе води бригу о својим пензионерима: организује им оваква дружења током године, за Нову годину, затим Светосавски бал, организује летовања и путовања по иностранству и Србији, обилази старе и болесне колеге, а када је у могућности, помогне у куповини лекова или помагала.

Удружења је за пензионере спона са бившом фирмом и колегама са којима су провели најлепше године живота, а леп је осећај да нису заборављени и да припадају једној великој породици. **Љ. Ч.**

Пејчићу пети мандат

Општинско удружење пензионера Пирот одржало је 14. марта редовну Изборну скупштину у Клубу пензионера. Присутствовало је 36 делегата – председника градских и сеоских месних организација, као и гости из Димитровграда и Беле Паланке: председници

Велимир Пејчић

тамошњих удружења Асен Радоицев Часлав Илић.

Скупштини је присуствовао и заменик председника Скупштине општине Пирот Милан Петровић који је говорио о доброј сарадњи локалне власти са пензионерским удружењем.

Председник Велимир Пејчић, као и бројни дискусанти нису пропустили да скрену пажњу на бригу о пензионерима која се огледа у снабдевању огревом, на више рата и по нижој цени, новчаној позајмици за најсиромашније пензионере, обезбеђивању намирница и лекова за најугроженије.

Посебна пажња посвећена је формирању сеоских и градских месних организација тамо где их нема. Ова питања ће и у наредном четворогодишњем периоду бити приоритетна у раду Удружења које броји око 4.000 чланова а заступа интересе близу 16.000 пензионера колико их је у општини.

На крају рада Скупштине по пети пут за председника удружења изабран је Велимир Пејчић а за заменика Милован Нешић. **С. П.**

Нови председник

Месна организација пензионера Орешковице ради као подружница Градске организације пензионера Доњег Милановца. За председника ове МО на последњој Изборној скупштини изабран је Павле Петровић, пошто је досадашњи председник, Момчило Радуловић, из здравствених разлога поднео оставку.

Заједничка активност ових двеју организација је веома добра: своје чланове снабдевају огревом и животним намирницама, на рате, организују излете, забаве и дружења.

С обзиром на укупну финансијску ситуацију у друштву, пензионери су веома задовољни и захвални, јер Градска организација помаже оне са најнижим примањима у набавци лекова. **М. Р.**

БОЛНИЦЕ И КБЦ ОСНИВАЈУ ЈЕДИНИЦЕ ЗА ПАЛИЈАТИВНО ЗБРИЊАВАЊЕ ПАЦИЈЕНТА

Бољи услови лечења

У Србији ће у здравственим установама у којима је утврђено да постоји вишак неискоришћених лежајева током априла ове године бити формиране нове јединице и одељења за палијативну негу, и то у оквиру националне стратегије о збрињавању најтежих болесника у терминалном стадијуму болести.

– Протеклих година, од тренутка када је овај програм почео да се спроводи у сарадњи са Европском унијом, био је обухваћен само део општинских болница и установа на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите (13 здравствених установа). Европска унија уложила је у овај пројекат око 3,5 милиона евра. Пошто значајнијег помака није било, део постојећих болничких капацитета (у просеку само 61 одсто лежајева у општинским болницама је искоришћено), биће преусмерен за хоспитализацију пацијената у терминалној фази и они ће добити адекватну терапију – каже др Златибор Лончар, министар здравља.

Неопходно је извршити и измене Закона о здравственој заштити како би палијативна не-

га могла да се организује и у установама примарне здравствене заштите. Републички фонд за здравствено осигурање препознао је значај овога и омогућио да поменуте здравствене установе лекове за палијативно збрињавање пацијената одмах могу да фактуришу.

Министарство здравља унапређиваће палијативно збрињавање, најпре кроз организационо и кадровско јачање служби кућног лечења и палијативну негу у домовима здравља. Смањењем сада постојећих и неискоришћених капацитета за 20 одсто и пренаменом дела лежајева у болницама, може се обезбедити додатних 190 постеља за палијативно збрињавање, и то 60 постеља у Београду и 131 у општинским болницама широм Србије.

За сада јединице и одељења за палијативну негу ретко где постоје при здравственим установама, а тамо где их има најтежи пацијенти бораве од 10 до 14 дана у њима. Протеклих година за пружање неге најтежим болесницима едуковано је више од 1.500 здравствених радника.

У Министарству здравља кажу да ће се

наставити са организованим школовањем кадрова, као и са оснивањем дневних центара за палијативно збрињавање и кућном негом. Посебне јединице за палијативно збрињавање сада постоје, поред осталог, и у општинским болницама у Зрењанину, Туприји, Параћину, Чачку, Пироту, Сомбору...

У Општој болници у Пироту постоји јединица за палијативно збрињавање уређена у оквиру пројекта Европске уније. За те болеснике издвојена су четири лежаја а проблема има у сарадњи са примарном здравственом заштитом јер нема довољно лекара који се баве кућним лечењем. У Општој болници у Туприји јединица за палијативно збрињавање отворена је пре 13 месеци и издвојено је девет постеља за поменуте пацијенте. Добра сарадња одвија се са примерном здравственом заштитом у домовима здравља, али и са приватним здравственим сектором. Капацитети су углавном потпуно искоришћени будући да је ова врста неге бесплатна, а све је више и донатора, искуство је болнице у Туприји.

Јелена Благојевић

УДРУЖЕЊЕ ПАРАПЛЕГИЧАРА БЕОГРАДА

Уз чланове и поред велике кризе

Са више од 400 чланова, Удружење параплегичара Београда највеће је и најстарије удружење ове врсте у нашој земљи, а наредне године пуни 30 година постојања. Привремено је премештено у просторије у Земуну док не буде завршен објект у Шекспировој улици. О раду удружења и о проблемима са којима се сусреће, разговарали смо са Вукоманом Бошковићем, генералним секретаром удружења.

– Због трауматске повреде кичме, односно кичмене мождине, долази до трајног телесног инвалидитета. Након рехабилитације, наше удружење је на неки начин једино које о члановима води рачуна. Окупљамо их око разних програма, дајемо им правне и друге савете, посредујемо при остваривању права и бенефиција. Међутим, ситуација је сада јако тешка. Финансирање из буџета које је раније постојало је укинута, па се рад удружења финансира само изградом пројеката, али то опет зависи од добре

воље комисије – каже Вукоман Бошковић, генерални секретар удружења, иначе правник, књижевник и новинар.

Хладне просторије у Земуну због проблема са грејањем тре-

помоћ при образовању, студирању и запошљавању, а код нас је то приоритет – запослити особу са инвалидитетом, да би решила егзистенцију. Имамо школу сликања и вајања и организује-

нутно онемогућавају многе активности. Удружење параплегичара Београда ипак организује велики број програма и за своје чланове.

– У удружењу имамо једног академика, два професора универзитета, затим ту су и новинари, инжењери, правници, студенти, средњошколци и основци. Члановима, поред осталог, пружамо

мо ликовне колоније и уметничке радионице, а све то служи и као окупациона терапија. Ту су, затим, и спортске активности – шах, стрелаштво, пикадо, стони тенис, а спорт је у нашем случају врло битан, јер је он у функцији продужене медицинске рехабилитације. Веома често у оквиру удружења организујемо медицинске и правне трибине у са-

Вукоман Бошковић

радњи са стручњацима из ових области – наводи Бошковић.

Инвалидске организације су сегмент социјалне заштите, јер воде бригу о огромној популацији особа са инвалидитетом које су потпуно незаштићене, а, како наводи Бошковић, остале су на цедилу због тумачења да нема правног основа да се оваква удружења финансирају. Решење види у специјалном закону, којим би се удружења особа са инвалидитетом издвојила из невладиног сектора. Удружење и само настоји да обезбеди новац, па ће ускоро организовати и аукцију слика и уметничке керамике, да би прикупљеним средствима набавили резервне делове за колици и помогли члановима.

В. Кадић

Инвалидска пензија и телесно оштећење

? Љ. Ђурђевић, Умка: Инвалидски пензионер сам постао у августу 2011. године када сам имао 62 године. У августу прошле године напунио сам 65 година. Да ли сада по важећем закону могу поднети захтев за старосну пензију с обзиром на то да имам године живота потребне за то? Пре него што сам остварио право на инвалидску пензију примао сам 50 одсто инвалиднине. Још једно питање: како се добија телесно оштећење и коме да се за то обратим пошто сам болестан и тешко се крећем.

ОДГОВОР: Према важећим прописима из пензијског и инвалидског осигурања, не постоји могућност да се инвалидски пензионер када напуни 65 година живота преведе у корисника старосне пензије, дакле Ви не можете поднети захтев за старосну пензију, јер законске одредбе не дозвољавају ту могућност. Захтев за утврђивање постојања, односно процента телесног оштећења

подноси се надлежној филијали Фонда, према месту боравка. Уз захтев је потребно приложити одговарајућу медицинску документацију. Треба напоменути да се према важећим прописима накнада за телесно оштећење може остварити уколико је оно настало као последица повреде на раду или професионалне болести, а не као последица болести или повреде ван рада.

Када могу у пензију жене рођене 1956. године

? Вера В., Чачак: Молим Вас да ми одговорите када стичем право на пуну пензију и када испуњавам услов за превремену пензију.

Рођена сам 20. 10. 1956. године. У радном односу сам од 18. 5. 1981. непрекидно до данас. Унапред захвална.

ОДГОВОР: Закон о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласнику РС”, бр. 75/2014) прописује да осигураник може стећи право на старосну пензију кад наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања или када наврши 45 година стажа осигурања.

Законом је прописано поступно подизање старосне границе код промене услова за стицање права на старосну пензију у погледу година живота за осигураника женоу са 60 на 65 година живота, и то за по шест месеци на годишњем нивоу, почев од 2015. до 2020. године, односно за по два месеца на годишњем нивоу, почев од 2021. до 2032. године. Тако осигураник жена која има најмање 15 година стажа осигурања, стиче право на старосну пензију кад наврши:

1. у 2015. години, 60 година и шест месеци живота;

2. у 2016. години, 61 годину живота;

3. у 2017. години, 61 годину и шест месеци живота;

4. у 2018. години, 62 године живота итд.

По подацима које сте навели, Ви испуњавате услове за одлазак у пензију кад навршите 62 године живота, односно 2018. године.

Изменама и допунама Закона о ПИО прописано је да се право на превремену старосну пензију стиче са навршењем најмање 40 година стажа осигурања и најмање 60 година живота. У прелазном периоду од 2015. до 2023. године, дефинисано је постепено поштривање важећих услова у погледу година живота и година стажа осигурања, који се подижу за шест, односно осам месеци на годишњем нивоу. Тако, у 2015. години, жена стиче право на превремену пензију са 36 година и четири месеца стажа и најмање 54 године и четири месеца жи-

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА” ОДГОВАРА

вота; у 2016. са 37 година стажа осигурања и 55 година живота, у 2017. години са 37 година и шест месеци стажа осигурања и најмање 55 година и осам месеци

живота итд... Према подацима које сте навели, Ви не испуњавате услове за одлазак у превремену старосну пензију јер немате довољно стажа осигурања.

Бенефицирани стаж и право на пензију

? Н. Н.: Рођена сам 11. 12. 1958. године и имам непрекидни радни стаж од 1. 1. 1986. до 31. 10. 2006. године. Радила сам на бенефицираном радном месту од 9. 10. 1990. до 31. 10. 2006. године. Бенефиција на том радном месту је била 12/14. Раскинула сам радни однос као технолошки вишак. Да ли имам право на старосну пензију и када с обзиром на бенефицирани радни стаж и снижавање старосне границе.

ОДГОВОР: Закон о изменама и допунама Закона о ПИО, који се примењује од 1. јануара 2015. године, доноси једину промену у остваривању права по основу бенефицираног радног стажа: осигуранику (мушкарцу и жени) снижава се старосна граница ако је најмање две трећине укупног стажа осигурања навршио на радном месту на којем се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.

Старосна граница за стицање права на старосну пензију снижава се у зависности од степена увећања за по једну годину – за сваких пет година проведених на радном месту на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 14 месеци.

Потребно је да знате да се за снижење старосне границе рачуна само време које је ефективно проведено на раду,

дакле без боловања и других одсуствовања с посла и да се за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања рачуна само стаж за који су плаћени доприноси.

С обзиром на комплексност обрачуна стажа са увећаним трајањем и снижавања старосне границе, за прецизнију информацију о стицању права на старосну пензију потребно је имати увид у све релевантне податке о Вашем укупном стажу осигурања. Да би се прецизно утврдило кад стичете право на старосну пензију по основу снижења старосне границе, а на основу стажа са увећаним трајањем, потребно је да се обратите служби правне помоћи у надлежној филијали са радном књижицом и осталом документацијом коју поседујете у вези са бенефицираним стажом.

Војни рок и стаж осигурања

? М. Л., Београд: Да ли се време проведено на служењу војног рока рачуна у стаж?

ОДГОВОР: Према важећим законским прописима, време служења редовног војног рока не може се признати у стаж осигурања нити се ретроактивно

уплатом доприноса ово време може регулисати као стаж осигурања.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	НАЈВЕЋЕ ЈЕЗЕРО НА СВЕТУ	РОМАН БРАНКА ЂОПИЋА	ХАЈДУК ИЗ НАРОДНИХ ПЕСАМА	СПОРТСКА ЕКИПА	ПРИТОКА ДУНАВА У АУСТРИЈИ	ДЕФИЦИТ	ВРСТА РЕЧИ
ЖЕНСКИ ОДЕВНИ ПРЕДМЕТ (МН.)							
ВИСОКА УМЕТНОСТ							
КРШЕЊЕ, ЛОМЉЕЊЕ							
РАНИ ЛУК				ПРЕВРЕМЕН ДЕВА			
ШУМА ВРБЕ ИВЕ, ИВАК					ОЗНАКА КИКИНДЕ МАЛА ЗАБЕЛЕШКА		
ПОКРАЈИНА У КИНИ						ОЗНАКА ЗА ЦЕНТ УЗ, ПОКРАЈ	
СРАМ, БРУКА							
НАМЕРАВАТИ							НАУКА О СВЕТЛОСТИ
У ОНОЈ КОЛИЧИНИ							
МЕСТО КОД ЂУПРИЈЕ						ОЗНАКА ЗА ПОНД БОЈА ЗА КОСУ	
ИМЕ ПЕВАЧИЦЕ ФИЦЦЕРАЛД				СПИС, ДОПИС СПОРТСКИ ЧАМАЦ			
ЗЕЦ ОДМИЛА					ОЗНАКА ЗА НИШ МЕСТО НА КИМ		
ОЗНАКА ЗА ЕГИПАТ			СМАКНУЋЕ ЈАЧИ УДАР				
БОЛЕСТ ЗГЛОВОВА						ПРВО СЛОВО НЕМАН, АЖДАЈА	
ОЗНАКА ЗА ОБИМ		ДЕДА ОДМИЛА ГРАД У ФРАНЦУСКОЈ					МЕРА ЗА ТЕЧНОСТ
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ЛОЗИНКА, ГЕСЛО БРИТАНСКА ТВ КОМПАЊ.						
БОРАВЉЕЊЕ							
БРАТ ОДМИЛА						СИМБИЛ КИСЕОНИКА ОЗНАКА РЕОМИРА	
АУТОМО- БИЛСКО СЕДИШТЕ				СИТНИ ГМИЗАВАЦ			

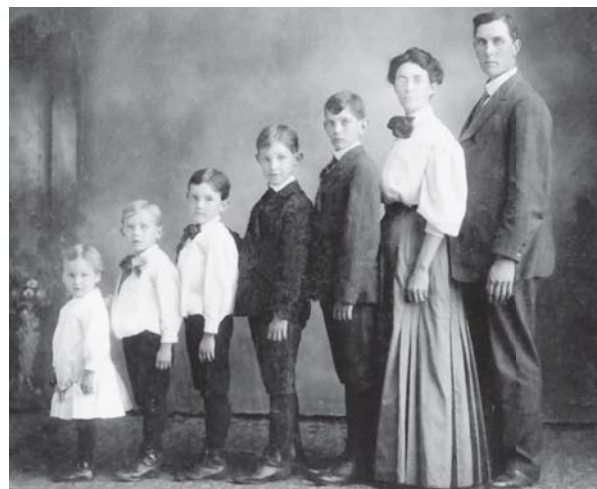
РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: направа, агрегат, превара, раде, ам, арара, а, с, к, ман, иш, ков, табанаш, орепина, спорт, м, т, ги, са, тр, бар, арарат, мађар, ј, опатија, ринитис, сим, ни, ст, ирак, о, дрина

Некад и сад

Социјална питања у Краљевини Југославији

Устав Краљевине Југославије из 1931. прописивао је, поред осталог, да су брак, породица и деца под заштитом државе (члан 21), да је својина зајемчена, да се садржина и обим права својине одређују законом, као и да је експропријација приватне својине у општем интересу допуштена на основу закона, уз правичну накнаду (члан 22). Према члану 23, признавала се слобода рада и уговарања у привредним односима, а држава је имала, у интересу целине, а на основу закона, право и дужност да интервенише у привредним односима грађана, у духу правде и отклањања друштвених супротности.

Према члану 24, као саветодавно тело у привредним и социјалним питањима, било је установљено Привредно веће које је на тражење Краљевске владе или Народног представништва давало стручно мишљење. Привредно веће сачињавали су представници из привредних редова и стручњаци у привредним и социјалним питањима. Начин састава и пословања Привредног већа одређивао је нарочити закон.

Нека од начела у Уставу Републике Србије

У члану 69 Устава Републике Србије наводи се да грађани и породице којима је неопходна друштвена помоћ ради стварања услова за задовољавање основних животних потреба имају право на социјалну заштиту, чије се пружање заснива на начелима социјалне правде, хуманизма и поштовања људског достојанства. Право запослених и њихових породица на социјално обезбеђење и осигурање уређује се законом. Такође се наводи и да, у складу са законом, запослени има право на накнаду зараде у случају привремене спречености за рад, као и право на накнаду у случају привремене незапослености, а да се инвалидима, ратним ветеранима и жртвама рата пружа посебна заштита. Фондови социјалног осигурања оснивају се у складу са законом.

Према члану 82, економско уређење у РС почива на тржишној привреди, отвореном и слободном тржишту, слободи предузетништва, самосталности привредних субјеката и равноправности приватне и других облика својине. Република Србија је јединствено привредно подручје са јединственим тржиштем робе, рада, капитала и услуга. Утицај тржишне привреде на социјални и економски положај запослених усклађује се кроз социјални дијалог између синдиката и послодаваца.

Ј. О.

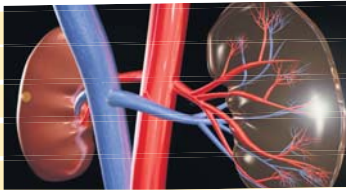
Да ли сте знали ...

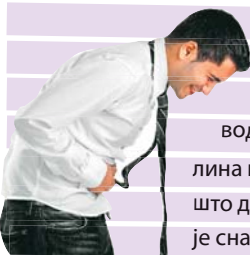
– да здрава особа сваки дан у просеку направи од 8.000 до 10.000 корака? То значи да током 70 година живота чак четири пута препешачимо километра-

жу опсега Земље па не чуди податак да стопала која пешаче у једном дану произведу и до две шољице зноја.

– да бубрези у једном дану рециклирају и очисте готово 200 литара крви? Филтрирање крви, регулисање нивоа

електролита и ослобађање од отпада, пацијентима који су због слабе функције бубрега на дијализи обавља погон величине мини-фрижидера, а код здравог човека то раде два мала органа величине шаке.

– да слузокожа желуца сваког дана обнавља 25 одсто своје површине? Тако се штити од јаке хлороводоничне киселине у желуцу. Та киселина помаже разградњу хране једнако као што детерџенти разграђују мрље, а толико је снажна да може разградити и метал.

– да сваког минута срце куцне између 60 и 100 пута, што значи да у дану направи око 100.000 откуцаја? Кроз мрежу од 160.000 километара различитих жила срце сваки дан пумпа око 7.500 литара крви.

– да сваког минута с људског тела отпадне од 30.000 до 40.000 мртвих ћелија коже? Другим речима, наша кожа, у процесу регенерације, сваки дан са себе скине 50 милиона мртвих ћелија.

– да коса пропада тако споро да је готово немогуће уништити је осим ако се не спали? Косу не могу уништити хладноћа, промена климе, воде и друге природне силе, а отпорна

је и на многе киселине и хемикалије. Просечна особа има око 100.000 власи, а дневно изгуби од 40 до 100 власи.

Априлилили

Струја, ипак, неће да поскупи. О томе нас обавештавају надлежни – првога априла!

Пензионери су изашли на улице и протестују што су им пензије тако високе.

Код нас нема необрађених њива. Чак сељаци траже да им држава купи нова земљишта у суседним државама да га обрађују!

Код нас нема ГМО хране већ само МДХ (многу добра храна)!

У нашим таблоидима нема лажи већ само документована истина.

Ако мушкарац туче жену, вереницу или пријатељицу, одмах по кратком судском поступку добије годину дана друштвено корисног рада.

Ниједна ТВ станица не даје кичерајски ријалити шоу нити уходи познате личности естраде.

Душан Старчевић

(X)уморне мисли

Дедама изгледам као младић, а деци као деда. Шта знају деца?!

И ко нема посла, може да уради много шта – да очисти снег или лишће испред куће, да се прошета до Калемегдана или Аде Циганлије...

Пролећно поскупљење струје нећемо ни приметити јер дотле ћемо прећи на соларно грејање.

Радам можеш постићи чудо, под условом да неким чудом нађеш посао.

Космос је бесконачан, али неки тврде да је већи сто пута!

Шта вреди што смо ми рај за инвестиције кад бизнис не воде анђели него ђаволи?!

Витомир Теофиловић

Лаж и истина

Опет први април! Ко би рекао, по многим као да није ни престајао.

Први април: данас се лаже више него икад. Априлили!

Истина је истина, а лаж је човеков изум.

У лажи су кратке ноге, али велике су јој стопе раста.

Кривудава је граница између истине и лажи.

Пређутана истина је почетак лажи.

Пажљиво са истином, она ником не пардонира.

Сваки лажни победник кад-тад доживи истински пораз.

Слободан Дучић

Радан народ

Судећи по рачуну за телефон, ја сам веома импулсивна особа.

Похапшени су сви лопови – част изузецима.

Јефтина радна снага је наше највеће природно богатство.

Поред свих проблема, власт је наследила и народ.

И шљиве које роде у Србији одају се алкохолу.

Ми смо радан народ. Може да нас ради ко хоће.

Поучени искуством настављамо да се правимо блесави.

Код нас су и радници остаци комунизма.

Градски превоз је наш најмасовнији народни покрет.

Бранислав Вукомановић

Молим за реч

Од свих проблема пензионери једино могу да реше укрштене речи.

„Срећа је лепа само док се чека“. Не односи се на оне који чекају посао на бироу.

Пензионери су све издржљивији. Издржавају и децу и унуке.

Девојка ми ради у дому здравља на ултразвуку, па ми састанке заказује по годину дана унапред.

Дуг је зао друг. Али, ми никад нисмо бирали друштво.

Предлог: прогласимо 1. април за Дан испуњених обећања.

Уместо да пита пацијента „на шта се жалите“, лекар у дому здравља почне да се жали пацијенту.

Одлично зна правопис и граматику, па га нису примили за ТВ водитеља.

Дејан Патаковић